

VEČERNIK

POŠTNA PLACANA V GOTOVINI

Leto XV.
Štev. 52

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
TELEFON UPRAVE: 25-67 to 28-67
TELEFON OGLASNEGA ODDELKA: 25-67
Poslovalnica Ljubljana, Franciškan, 6. tel. 46-91
Poslovalnica Celje, Prešernova 3, telefon 280

Maribor, torek 4. marca 1941

NAROCNINA NA MESEC
Prejeman v upravljalni pošti 14 dni
Dostavljen na dom 16 dni, tujina 30 dni.
POŠTNI ČEKOVNI RACUN: 11.408

Cena
din 1.—

Nemški korak v Ankari

Posebno letalo s kurirjem in pismom Hitlerja Ismet Ineniju — Pošiljanje turških čet na bolgarsko mejo — Nove nemške divizije v Bolgariji — Skupni cilji Velike Britanije in Turčije — Pooblastila poslaniku Rendellu

Turčija bliže vojni

ANKARA, 4. marca. United Press. Ankarski radio je včeraj posvaril turški narod. Napovedovalec je dejal, da je Turčija sedaj mnogo bliže vojni, kajti nemške mehanizirane čete so prispele na turško mejo manj kakor 160 km daleč od Dardanel. Nemške čete so dospеле do okolice Svilengrada. Poluradni krogi zagotavljajo, da je sedaj dva tedna stari pakt med Bolgarijo in Turčijo razveljavljen, kajti Bolgarija je sedaj samo še nemška pokrajina in Turčija si bo kmalu prisvojila vso svobodo akcije.

Ključ do položaja v njenih rokah

LONDON, 4. marca. Reuter. Vojaški strokovnjak »Yorkshire Post« piše k položaju na Balkanu med drugim: »Penetracija Nemcev v Bolgarijo je dejstvo, ki ga ni mogoče zanikati. Tolerirati to dejstvo bi pomenilo s strani Anglije neko rektno gesto do Grčije in Turčije. Ankarska vlada bi lahko smatrala okupacijo Bolgarije za ukinitve raznih konvencij. Zato se postavlja vprašanje, kako pomagati Grčiji, če se bo morala boriti na dva kraja. Turčija ima v rokah ključ do položaja. Nemci so prepričani, da bo ostala Turčija ob strani, če bodo svoji prehod do grške meje usmerili le na zahodni del Bolgarije in se izognili vsakega pritiska na Turčijo. Turčija naj bi prišla na vrsto šele po zlomu Grčije. Angliško javnost zaradi tega najbolj interesira vprašanje, kako bi bilo lahko mogoče pomagati Grčiji, če se omenjena predpostavka uresniči. Churchill je že izjavil, da bomo nudili Grčiji vso potrebno pomoč. Ker smo trenutno v vzhodnem Sredozemlju v zelo povoljnem strateškem položaju, bo ta pomoč lahko precej izdatna. Važno je pa tudi vprašanje, kako bosta reagirali Turčija in Anglija v primeru, da postane Bolgarija res operativna baza nemške vojske. V tem primeru bi bila namreč kršena 2. točka bolgarsko-turškega pakta.«

Skupni cilji Turčije in Anglije

CARIGRAD, 4. marca. Reuter. Turški tisk se še vedno bavi z bivanjem Edena in generala Dilla v Ankari. List »Jeni Sabah« pravi, da »Turčija in Velika Britanija nimata nikakih teritorialnih zahtev. Tudi trgovinske in gospodarske težnje obeh držav niso na škodo drugih narodov. Turčija in Velika Britanija imata le en cilj, respektiranje doseženih narodnih pravic. Mi smo srečni, da je Turčija zavzela svoje stališče na strani velikih demokratskih sil v boju za vzvišeni ideal.« List »Džumheriet« pa dostavlja, da »se je Turčija vezala z idejo, ki je sestavni del naše najgloblje vere. Ta ideja predstavlja najboljšo opravičilo za boj, ki ga vodi naš zaveznik, Anglija. Tudi če bi Turčija in Velika Britanija ne imeli zveze, napisane črno na belem na papirju, bi morale danes sodelovati skupaj za pravno stvar.«

TRANSJORDANIJA OB TURČIJI

CARIGRAD, 4. marca. Reuter. Emir Abdulah, transjordanski kralj, je izjavil, da bo Transjordanija takoj stopila na turški strani v vojno, če bi kdor koli napadel Turčijo.

CARIGRAD, 4. marca. Reuter. POSEBNO NEMŠKO LETALO ZNAMKE »COURIER« JE PRISPELO S POSEBNIM KURIRJEM, KI NOSI PISMO ADOLFA HITLERJA TURŠKEMU PREDSEDNIKU INENIJU, V CARIGRAD. NEMŠKO POSLANIŠTVO JE ZAPROSILO TURŠKO VLADO ZA DOVOLJENJE DIREKTNEGA POLETA V ANKARO, KJER TO LETALO DANES PRIČAKUJEJO.

ANKARA, 4. marca. Reuter. O vsebini Hitlerjevega pisma Ineniju ni ničesar znanega, misli pa se, da je nemški vodja poslal turškemu predsedniku zagotovila, da se nima Turčija ničesar bati zaradi nemške zasedbe Bolgarije. Drugi pa spet menijo, da so v pismu grožnje.

SOFIJA, 4. marca. Reuter. Za danes se pričakuje formalna prekinitev diplomatskih odnosov med Anglijo in Bolgarijo.

CARIGRAD, 4. marca. Unp. Nove turške čete so bile poslone iz Carigrada na bolgarsko mejo.

RIM: Prihod nemških čet v Bolgarijo zapira za vselej vrata Balkana vsaki tuji sili, ki bi hotela tu z invazijo

RIM, 4. marca. Stefani. Italijanski tisk poroča o premikanju nemških čet v Bolgarijo ter poudarja toplotno sprejem, ki so ga bili Nemci deležni od prebivalstva. »Popolo di Roma« naglašja diplomatski in strateški pomen vkorakanja nemških čet v Bolgarijo ter pravi, da Anglija prav dobro ve, da postaja Evropa, ki se je zna-

šla pod kontrolo armij sil osi, stvarno nedostopna za druge sile. Prihod nemških čet v Bolgarijo in njihova razporeditev zapira za vselej vrata Balkana vsaki tuji sili, ki bi hotela tu začeti z invazijo. Grški narod, varovanec Velike Britanije, je postal posušena roka Londona. Bodočnost bo dokazala, da je tako.«

MADRID: napoveduje še velike akcije na Balkanu

MADRID, 4. marca. Stefani. Španski tisk piše o vkorakanju nemških čet v Bolgarijo in pravi, da se bodo še druge države priključile trojnemu paktu. »Pueblo« komentira pod naslovom »Nemška vojska v Bolgariji« dogodek in pravi, da je to diplomatska sistematizacija Balkana, ki bo dovolila še velike vojne operacije. List omenja besede Hitlerja, da se bo

Nemčija znašla povsod tam, kjer bo skušala nastopiti Velika Britanija in zaključuje, da je položaj Grkov v sedanjem trenutku zelo težak.

MADRID, 4. marca. AP. List »Madrid« piše, da je zelo mogoče, da bo Jugoslavija pripadla nalogi posredovati za mir med Grčijo in Italijo.

Otok Martinique strada, ima pa zlati zaklad

Ameriška vest o transportu francoskega zaklada v vrednosti 945.232.344 dolarjev, ki »bi lahko služil za novo oborožitev Francije«

FORT DE FRANCE, (Martinique. — United Press) Francoski otok Martinique v Mehikanskem zalivu trpi veliko pomanjkanje hrane, ima pa bogat zaklad zlata francoske Narodne banke. Dne 12. junija 1940. ko je še divjala bitka ob Sommei, so namreč zlato Narodne banke naložili v Brestu na eno najhitrejših francoskih križark »Emile Bertin«. Ladja je z zakladom odplula v Kanado. Dne 18. junija se je rušilec ustavil v Halifaxu. Ko so vprav hoteli zlato izkrcati, je kapitan prejel brezlično vest o premirju. Maršal Pétain je ukezal, naj križarka takoj odpluje v Mar-

tinique in tam izkrci zlato. Kanadska patrulja, ki je dospela na krov, da bi zlato prevzela, je javila, da že stoji dobro stražen vlak, pripravljen, da sprejme zaklad. Kapitan se je pa izročiti denarja uprli, posrečilo se mu je pobegniti angleškim vojnim ladjam in je 22. junija dosegel Fort de France na Martiniqueu, štiri dni pred podpisom premirja. Zlati zaklad, shranjen v 14.000 vrečkah v palicah in 60 kg zlatih kovancev v vrednosti 945.232.344 dolarjev so shranili v trdnjavo Fort de Saix. Francozi na Martiniqueu so mnenja, da Nemčija tega denarja ne

more terjati. Francija je v stanni, da s tem denarjem, če bi bilo treba, znova lahko začne vojno. Zedinjene države so pa v skrbeh, da bi se s tem denarjem nabavljalo orožje v Južni Ameriki. Zato so doslej, da smejo od časa do časa kontrolirati stanje zaklada, njih vojne patrulje pa križarijo po morju, da bi se nepoklicani ne približali in skušali ugrabiti zaklad.«

BUKAREŠTA, 4. marca. Havas. Državni upravitelj Antonescu je sprejel danes šefa bivše narodnosocialistične stranke ter se z njim dalj časa razgovarjal.

ODSTOP MOMČILOVA SPREJET

LONDON, 4. marca. Reuter. Bolgarska vlada je sprejela odstop bolgarskega poslanika v Londonu, Momčilova. Momčilov je glede tega prejel danes brzojavno obvestilo. Kot je že znano, je Momčilov sporočil svoj odstop že v soboto takoj po te m,ko je izvedel, da je Bolgarijo podpisala trojni pakt.

CARIGRAD, 4. marca. Reuter. Carigranski list »Tan« piše: da bo angleško-turški pakt stopil v veljavo, če bi nemške čete skušale prekoračiti grško mejo ter iti na Solun.

SOFIJA, 4. marca. Reuter. V mestu kroži vse polno govoric. Eifa izmed podobnih, ki imajo namen vplivati na turške živce, je vest o 20 nemških divizijah, ki naj bi že bile v Bolgariji, od teh 15 na turški meji.

LONDON, 4. marca. Reuter. Angleški poslanik v Sofiji Rendell je dobil vsa pooblastila, da prekine zveze med Anglijo in Bolgarijo, kadar bo sam smatral za potrebno, brez predhodnega posvetovanja z Londonom.

WASHINGTON, 4. marca. Reuter. Rooseveltski je podpisal zamrznitev vseh bolgarskih kreditov v USA.

Sovjetska izjava Bolgariji

MOSKVA, 4. marca. Tass. Sinoči je bila objavljena sledeča izjava: Zastopnik bolgarskega zunanjega ministrstva je sporočil 1. marca poslaniku SSSR v Sofiji, da je bolgarska vlada privolila v prihod nemške vojske v Bolgarijo, z namenom, da se ohrani mir na Balkanu. Enako obvestilo je dal bolgarski poslanik v Moskvi namestniku komisarija za zunanje zadeve. Sovjetska vlada je na to sporočila preko bolgarskega poslanništva bolgarski vladi sledeče: V odgovor na sporočilo z dne 1. marca, da je bolgarska vlada privolila v prihod nemških čet v Bolgarijo z namenom, da se ohrani mir na Balkanu, smatra Sovjetska vlada potrebno ugotoviti sledeče: 1. Sovjetska vlada se ne more strinjati z bolgarsko vlado o pravilnosti politike bolgarske vlade v tem vprašanju. Meni tudi, da položaj, ki je s tem nastal, ne vodi k ohranitvi miru na Balkanu, temveč k razširitvi vojne na Bolgarijo. 2. Sovjetska vlada, zvesta politiki miru, ne bo mogla nuditi bolgarski vladi nobene podpore v tem vprašanju. Sovjetska vlada je pri-

(Nadaljevanje na 2. strani)

„Grčija lahko samo zmaga ali pa umre“

Nepotrjena vest o nemški ultimativni noti Grčiji — Nemsko mnenje o nalogi Edena v Atenah V Grčiji zanikajo posredovanja za mir

ATENE, 4. marca. Unp. Eden in Dill sta dosegla sporazum v večini vprašanj, ki zanimajo Grke in Angleže. Grški listi pišejo, da Grčija lahko samo zmaga ali pa umre, nihče pa je ne more prisiliti k miru. V Atenah zanikujejo vesti, da bi od koder koli prišel pritisk na Grčijo zaradi mirovniških pogajanj z Italijo. Mislijo pa, da bo tak pritisk prišel takoj po odhodu Edena.

ATENE, 4. marca. UNP. Diplomatski dopisnik lista »Sunday Dispatch« piše, da bo morda že v kratkem izročena grški vladi ultimativna nota z naslednjimi pogoji:

1. Grčija mora odpovedati zvezo z Veliko Britanijo in hkrati izposlovati, da se britanske čete odstranijo z grškega ozemlja. 2. Grčija naj prizna Nemčiji pravico do uporabe raznih grških oporišč, ki jih Nemčija potrebuje za svoje nadaljnje operacije proti Veliki Britaniji. 2. Grčija naj pristopi k berlinskemu paktu treh velišil. 4. Solun se mora proglašiti za svobodno lako. Kot protiuslugo za sprejem teh zahtev bi Nemčija z Grčijo sklenila prijateljski pakt. Dopisnik je mnenja, da bo »Grčija nemške zahteve odklonila, ker noče popuščati tudi v primeru še ostrejših nemških groženj.«

BERLIN, 4. marca. DNB. Nemški politični krogi so mnenja, da se je Eden ob slovesu iz Ankare nameraval vračati v Kairo. Ob nemškem diplomatskem uspehu v Bolgariji da je pa izpremenil svoj načrt in nemudoma odpotoval še v Atene, kjer se je takoj sestel s kraljem in člani vlade. Njegova naloga da je, »pridobiti za vsako ceno Grke za dokončno in trajno sodelovanje Grkov z Veliko Britanijo. V tem primeru pa bo čakala Grčijo podobna usoda, kakor druge države na evropski celini, ki so menile, da bodo lahko služile angleškim interesom.«

Poročila z bojišč v Evropi in Afriki

Obojestranski spopadi zračnih sil — Koncentracije angleških čet na meji Sirije

BERLIN, 4. marca. DNB. Nemški poizvedovalni oddelki so naleteli v primorskem predelu Libije na sovražne oddelke. Ob tej priliki so bili ponovno privedeni ujetniki in je bil zaplenjen en britanski tank.

BERLIN, 4. marca. DNB. Nemška vojaška letala so napadla razen vojaških postojank v Walesu tudi vzhodno angleško obalo. Podrobnosti o uspehu napada še niso znane.

LONDON, 4. marca. Reuter. Uradno poročajo, da so angleška letala bombardirala pristanišče v Brestu, kjer so sovražne podmornice. Ob tej priliki je bila zadeta tudi neka nemška podmornica.

LONDON, 4. marca. Reuter. Angleška letala so napadla Porenje. Nad Anglijo je bilo nocoj le malo poletov.

ITALIJANSKO POROČILO IZ ALBANIE

RIM, 4. marca. Stefani. Italijansko vrhovno poveljstvo poroča: Na grškem bojišču so naša letala napadla sovražnikova oporišča, obrambne naprave in zbirališča čet. Letala nemškega letalskega zbora so sestrelila eno letalo vrste »Hurricane«, in sicer pri spopadu nad Malto.

RIM, 4. marca. Stefani. Vojaški dopisnik »Messaggera« z albanskega bojišča

poroča o podvigu nekega alpinca, ki »se je oddaljil od svojih oddelkov ter se srečal s tremi grškimi vojaki. Moral je iti z njimi, skušal je pa ves čas pobegniti. Dejal je Grkom, da mu je slabo in ko sta se dva Grka sklonila nad njim, da pogledata, kaj mu je, je alpinec naglo skočil kvišku, ju podrli na tla, zgrabil puško in ubil tretjega Grka. Druga dva je preganjal, enega izmed njih je ranjenega privedel v italijansko taborišče, da bi tako opravičil svojo odsotnost.«

ATENE, 4. marca. At. Ag. Uradno poročilo št. 128: V teku večerajšnjega dneva so bili aktivni samo manjši pehotni oddelki. Ponekod je bilo topovsko streljanje, sestreljena sta dva sovražna aviona, grška letala pa so se vsa vrnila. Sovražna letala so znova bombardirala Lariso, Preveso, Likuri in Kefaloniji in okolico Leukasa. Pet letal, ki so bombardirala Lariso, je bilo sestreljenih.

ATENE, 4. marca. Reuter. Pet italijanskih bombnikov, ki so bombardirali Lariso, je bilo sestreljenih.

ATENE, 4. marca. Unp. Uradni pooblaščenec je izjavil, da je po poročilu grškega vrhovnega poveljstva bil uničen v Albaniji en italijanski polk. Ostalo je vsega 50 vojakov živih.

ATENE, 4. marca. Reuter. Atenski radio je snoči poročal, da so grške čete odbile dva velika napada nasprotnika in sicer prvega v soboto, drugega pa včeraj.

BEYRUT, 4. marca. DNB. Glasovi o koncentraciji angleških čet na meji med Sirijo in Palestino so izzvali vznemirjenje med prebivalstvom. Zveza bivših borcev Sirije je pozvala svoje člane, naj ohranijo hladnokrvnost v sedanjem kritičnem položaju. V političnih krogih Sirije so mnenja, da bi bilo treba izdati izredne ukrepe glede na zunanji položaj v okolici. Mnenja so, da je angleški zunanji minister Eden skušal v Ankari prepričati turške odločujoče kroge, naj sodelujejo v angleški akciji proti Siriji. Ta predlog pa da ni naletel na priznanje turških činiteljev. V sirjskih krogih tudi naglašajo, da skuša Anglija pridobiti tamkajšnja plemena za svojo akcijo.

BERLIN, 4. marca. Stefani. V zvezi s večerajšnjimi razgovori med zunanjim ministrom von Ribbentropom in grofom Ciano potrujejo berlinski politični krogi, da sta se pogovarjala le o praktičnih vprašanjih v okviru politične zveze med obema državama.

Silen porast ameriške oboroževalne industrije

Mimo 15 milijard dosedanjih kreditov, nova milijardna naročila vojnega materiala — Nova lovka letala, ročne bombe in torpedni čolni — Ameriški konvoji za Transporte v Anglijo

NEW YORK, 4. marca. ICP. »New York Times« javljajo, da so »skupna naročila vojnega materiala v Zedinjenih državah dosegla vsoto 15 milijard dolarjev, kar je šestkrat več nego je znašala vsa vrednost proizvodnje ameriške avtomobilske industrije 1. 1939. V tem so všteta skupna naročila Anglije in USA tovarnam, izven teh je še nekaj naročil za 6 milijonov dolarjev. V kratkem bodo sledila nova naročila vojnega materiala v znesku še nekaj milijard dolarjev.« Predsednik združenja inženirjev ameriške avtomobilske industrije je pa izjavil, da »bodo ameriški profesionalni delavci skoro dosegli največje rekorde v proizvodnji vojnega materiala, kar jih je bilo doslej na svetu. Nova lovka letala so najboljša, imajo prvovrstne motorje. Do 1. 1942 bo zgrajenih 37.000 teh letal, 16.000 jih dobil Velika Britanija, ostale

(Nadaljevanje s 1. strani)

sližena to ugotoviti zaradi tega, ker so bile v Bolgariji, zlasti v tisku razširjene vesti, ki so popolnoma napačno tolmačile politiko sovjetske vlade.

LONDON, 4. marca. Reuter. Vernon Bartlett piše v »News Chronicle«, da je lahko smatrati sovjetsko stališče kot opozorilo Nemčiji, pametneje pa ga je smatrati kot dokaz nesposobnosti Sovjetske zveze, da se zavzame za Bolgarijo, ki je po jeziku in simpatijah od vseh slovanskih držav najbližja Rusiji. Sovjetsko izjavo je treba smatrati samo kot opravičilo napram Bolgarom, da Sovjetska zveza ni ničesar storila.

Zavlačevanje v ameriškem kongresu

WASHINGTON, 4. marca. DNB. Včeraj je v ameriškem senatu bil poražen poizkus vladine večine, da skrajša debato v Senatu o pomoči Angliji. Senator George je predložil, da sme posamezni senator govoriti samo eno uro; ta predlog pa je propadel. Senator Bridges je v svojem govoru poudaril, da pomeni zmaga Anglije in njenih zaveznikov integriteto USA.

TAJSKO — INDOKINA

TOKIO, 4. marca. DNB. Po pričakovanju agencije Domei bo konferenca o miru v Tokiu kmalu zaključena. V sredo bodo zadnja pogajanja, nato bo pa tudi zadnji sestanek delegacij. Do tedaj bo pogodba že izdelana ter pripravljena za podpis. V krogih soudeležencev na konferenci se izražajo optimistično. Na francoski strani želijo že kompromis, da bi se vzpostavili odnosi dobrega prijatelja.

stva med Tajskim in Francosko Indokino ter zaradi okrepitev sodelovanja z Japonsko. Ker je načelni sporazum že dosežen, je treba doseči samo še, da zahtevi Tajskega ne bi imeli značaja aneksije. Verjetno bodo to dosegli z ustanovitvijo demilitariziranih področij.

GIBALTAR — OTOK

MADRID, 4. marca. Stefani. Po vesteh iz »Gibraltarja angleške vojaške oblasti pohitevajo z utrjevanjem trdnjave in vojne luke. Gibraltar je te dni že postal otok, kanal, globok šest in pol metrov, ki loči angleško posest od Španije, je dokončan.

Mariborska napoved: Pretežno oblačno in nestanovitno vreme. Toplota se ne bo mnogo spremenila. Včeraj je bila maksimalna toplota +16,4, danes minimalna +4,2, opoldne pa +10.

Borza, Curih, 4. marca. Devize: Beograd 10, Pariz 7,40, London 16,6250, Newyork 4,31, Milan 21,6750, Berlin 172,50, Sofija 4,25, Budimpešta 85, Bukarešta 3,3750

Hrvatska zaščena KMEČKE POSESTI

Zaščita kmečke posesti pred izvršbo, ki jo je že prve dni po vzpostavitvi banovine Hrvatske skušalo realizirati hrvatsko politično in kmečko vodstvo, je doživela nekaj izprememb. Uredba je zanimiva tudi za nas in to ne samo zaradi tega, ker je značilna za socialno pojmovanje sedanje hrvatskega vodstva, temveč tudi kot zanimiv poizkus, preprečiti proletarizacijo kmečkih plasti, zajeziiti takozvani beg z dežele ter prikleniti kmeta na grudo, tako da mu zamajči vsaj prav skromen kosček lastne zemlje. In pa seveda tudi svoj dalekosežen političen smoter, ki so ga njeni tvorci zavestno zasledovali: z ohranitvijo številčne prevlade kmečkih posestev ohraniti tudi trdno politično večino v narodu. Trdna kmečka večina naj bi bila hrbenica politične moči. Delni poudarek pa je bil tudi na fiskalni enakopravnosti s srbskim kmetom, ki je zaščiten pred popolnim odvzemom grude s posebnim »zakonom o okučju«, že iz prvih časov lastne države.

Hrvatska uredba o zaščiti kmečke posesti je imela že od svojega rojstva hude kritike na levi in desni. Kritizirali pa so jo tudi mnogi v vrstah hrvatskega kmečkega gibanja samega. O bistvenih lastnostih uredbe ter o argumentih njenih kritikov smo že tudi mi svoječasno večkrat govorili. Tako so lansko leto na sestanku hrvatskih kmečkih združnikov v posebni resoluciji zahtevali, da se izvamejo iz varstva uredbe vsi dolžniki kreditnih zadrug. Uredba je po mnenju mnogih uničila kmečki kredit. Obveljalo pa je že takrat mnenje, da kmečkega kredita ni uničila uredba, temveč razni ukrepi o razdolžitvi kmetov, ki so našli po 1. 1931; pomanjkljivost uredbe da je le v tem, ker ni bila vzporedno izvedena tudi organizacija kmečkega kredita.

Izpememba uredbe o zaščiti kmečke posesti pred izvršbo ni v ničemer bistveno drugačna od prvotne. V principu hoče doseči prav isti smoter, samo da je nekoliko izpopolnjena po spoznanjih, ki jih je rodila dosedanja praksa. Tudi sedaj je zaščiten posest pol ha na družinskem člana. Toda dočim je bila prej zaščiten samo obdelovalna zemlja, bi naj z novo uredbo bila realizirana pravičnejša rešitev: kdor nima dovolj obdelovalne zemlje, naj se mu zaščiti tudi gozd. In sicer po ključu: 2 ha gozda za 1 ha obdelovalne zemlje.

Eksekucija je bila dovoljena že prej za terjatve, nastale kot povračilo škode zaradi kaznivih dejanj (če je na pr. kdo izgubil življenje ali bil telesno poškodovan). Izpememba pa dovoljuje eksekucije tudi na račun različnih vzdrževanj po zakonu, pogodbi ali oporoki (starši otroke, otroci starše, prevzittki itd.). Prav tako pa tudi za terjatve, ki bi nastale na pr. zaradi posojil, ki bi jih zaščiteni posestnik prejel za nabavo zemljišča, pa tudi terjatve iz zakonitega ali nujnega nasledstva. Niso izvete pred eksekucijo tudi hipotekarne terjatve, ki so bile prevzete z zemljiščem od dolžnika, ki ni bil kmet.

Nikakor pa ne sme biti prodana hiša s stavbiščem in dvoriščem v obsegu 20 arov. Prav tako pa je ta minimalna posest izveta tudi od prisilne uprave.

Ob rojstvu prvotne uredbe o zaščiti minimalne kmečke posesti so njeni tvorci poudarjali, da je to le začasen zaščitni ukrep, ki naj bi še prav zaradi izjemno težavnega položaja, ki so ga povzročile sedanje razmere, preprečil vsaj pospešeno proletarizacijo kmeta, ki bi bila sicer neizbežna. Ta »zaviralni poizkus« pa seveda nikakor ne more rešiti problema v celoti. Tudi tako izpopolnjena uredba, kot smo si jo prej ogledali, bi v slučaju popolnega uspeha res le »zaščitila kmetu streho nad glavo in najnujnejši kosček zemlje«, kot so poudarjali na nekaterih odločilnih mestih. Standard življenja na tej grudi in pod to streho pa je že poseben vprašanje. Če ne bo rešeno tudi vprašanje izboljšanja življenjskega standarda malega kmeta, poskrbljeno za napredek gospodarstva, za zaslužek tudi izven te grude itd. tudi uredba sama ne bi mogla preprečiti bega z rodne grude. In prav zaradi te svoje tesne povezanosti s celotnim sklopom ne samo kmečkih, temveč naših splošnogospodarskih vprašanj, so ti hrvaški zaščitni ukrepi toliko pomembnejši.

Pomorska strategija velesil v Tihem oceanu

Utrjevanje baz USA — Japonski strateški načrti — Napori Velike Britanije na Daljnem vzhodu

Američani so mnenja, da ima na japonsko pomorsko politiko odločujoč vpliv zadržanje Sovjetske Rusije. Zaradi nje mora držati Japonska doma svoje bojne ladje. Na drugi strani računajo v Tokiu s povezanostjo večjega dela britanskih in ameriških pomorskih sil v primeru konflikta. Japonski pomorski strokovnjaki so celo mnenja, da bi se mogla Japonska v tem primeru lotiti le nekake gverilske pomorske taktike in da ne bi smela na odprto morje v spopad z nasprotniki.

Vojni mornarici Velike Britanije na Daljnem vzhodu se pripisuje zelo važen pomen. Anglija je z orjaškimi napori utrčila Singapur tako, da je lahko tudi izhodna točka za napade na Japonsko. V Tokiu se zavedajo, da proti obema anglosaškima silama s samim blufom ni mogoče operirati, dejanski spopad bi pa ne bil šala za oborožene sile otoškega cesarstva. Posebno ne toliko časa, dokler veže Kitajska močne sile japonske vojske nase.

Takšen je položaj na Daljnem vzhodu. Pregledni zemljevid kaže, kako so si v največjem oceanu sveta, v Pacifiku razdelile velesile z nekaterimi manjšimi državami svojo kolonialno otoško posest.

potopljeno ladjo spraviti k bregu. Ladje plovejo med vojno daleč narazen, zato je sploh nemogoče, da bi bombe zadele dva parnika na majhnem prostoru, kakor so javila poročila.

»Svet je premajhen, da bi mogli angleška in nemška zračna oborožena sila živeti skupaj na njem. Tudi bi po uničenju angleške flote bila invazija v USA skoro mogoča, je po poročilih IBN dejal v njunorskem radiu bivši ameriški poslanik v Parizu, Bullitt.

Coventry bo vstal nov iz razvalin. Mestni svet je odobril načrte za gradnjo novega središča v mestu, ki je 14. novembra lani zelo trpelo po bombardiranju. Zgodovinske stavbe in vrtovi bodo ostali. Zgradili bodo tudi novo opero in pokrito tržnico.

Obvezen pouk veronika so po sklepu vichysjske vlade uvedli na vseh francoskih šolah.

Prvi japonski poslanik v Avstraliji, Tatekava je odpotoval na svoje novo službeno mesto.

ČE BI ANGLEŽI INTERVENIRALI

K novemu položaju na Balkanu piše »Pester Lloyd« v dopisu iz Berlina, da »v Nemčiji ne gledajo na male narode, ki so nacionalno samozavestni tako, kakor da bi bili le objekti politike velesil. Nasprotno z demokracijami da so v Nemčiji mnenja, da je treba te narode smatrati kot take in tako tudi z njimi postopati, čeprav so majhni.«

Velik transport vojnega materiala USA

Kakor poroča IBN iz dobro poučenih krogov, je med washingtonsko vlado in prizadetimi že podpisan sporazum o takojšnji pošiljavi velikega transporta vojnega materiala v Anglijo, kar ga je trenutno na razpolago po arsenalih, orožarnah, skladiščih in ladjedelnicah ameriške oborožene sile. Vojni material, katerega vsebino in količine drže v tajnosti, bo takoj naložen na ladje in prepehjan čez Atlantik. Računajo, da znaša ta pošiljka vrednost 500 milijonov dolarjev.

okolico, kakor tudi ljubitelje slovenske likovne umetnosti drugod na to prvo veliko in obširno prireditev. —r.

k. Šestdesetletnica dr. Petra Skoka. Dne 1. marca je slavil šestdesetletnico rojstva zagrebški vseučiliški profesor dr. Peter Skok, hrvatski znanstvenik, znan tudi pri nas in daleč v tujem svetu. Rojen je bil v Jurkovem selu pri Jastrebarskem, studiral je v Karlovcu in na Dunaju, kjer se je posvetil romanistiki. Napisal je ogromno vrsto krajših in daljših znanstvenih razprav, ocen itd. Hrvatski tisk se spominja njegovega jubileja z obsežnejšimi članki.

PLESNI NASTOP MARTE PAULINOVE

Drevi bo nastopila v našem mariborskem Narodnem gledališču prvič naša mlada plesna umetnica Marta Paulinova iz Ljubljane, ki je dosegla s svojimi dosedanjimi nastopi izredno laskava priznanja in vidimo v njej eno onih naših mladih talentiranih umetnic, ki nam obetajo najlepši razvoj Mariborske občinstvo je pokazalo zlasti v zadnjih letih, da posveča plesni umetnosti vso svojo pozornost, in vsi dosednji baletni večeri v našem gledališču so bili izvrstno obiskani. Zato smo trdno prepričani, da bo tako obiskan tudi drevi prvi mariborski nastop Marte Paulinove. Nastopila bo s programom, ki obeta ustvariti razgiban večer in nuditi možnost vsestranske presoje njenih vrlin.

trolo ta veleprostor. Razmerje med japonsko in ameriško vojno mornarico je naslednje (v oklepaju so ladje, ki se še gradijo):

	Japonska	USA
bojne ladje	9 (2)	15 (8)
nosilke letal	6 (1)	6 (1)
težke križarke	12	18
lahke križarke	25	19 (6)
rušilci	111	215 (33)
velike podmornice	36 (10)	31 (16)
manjše podmornice	46	65

Japonska je tedaj močan činitelj v Tihem oceanu, vendar pa razpoložljivim silam Velike Britanije in USA ni kos. V glavnem je njena mornarica, kakor ona Italije, defenzivnega značaja.

Glavni cilj japonske pomorske strategije je, preprečiti vsak angeški predor iz Singapura v zahodni del Tihga oceana in v Kitajsko morje. Preprečiti hočejo, da bi se ameriški in angleški sistem pomorske strategije zljila v enotno operacijsko bazo na jugovzhodu Azije ter tako presekal japonsko prodiranje proti jugu. Bogate kolonije Holandske Indije lebde Japoncem stalno pred očmi. Cam Ranh, japonska baza v Francoski Indokinji, leži 1930 km severneje od Batavije, ali 1287 km daleč od Singapura. Je to japonska odskočna deska za operacije proti jugu. Ze Francozi so bili to točko močno utrdili, zdaj hočejo napraviti Japonci iz nje močan branik v pomorski strategiji.

Dva pakta, dva obzira turške politike

Ni dvoma, da je Turčija resna zaveznica Velike Britanije. Hoče pa ostati izven vojne, dokler niso njeni življenjski interesi direktno prizadeti. V paktu, ki ga je sklenila z Anglijo, je vstavila izrecno točko, po kateri se ne sme zveza z Veliko Britanijo izpremeniti v kakršno koli vojno proti sovjetski Rusiji. Kajti, pakt Turčije s sovjeti je še starejšega datuma, kakor oni z Angleži. Tako je Turčija na eni strani v Sredozemlju navezana na Veliko Britanijo, na drugi strani,

v črnemorskem bazenu pa mora paziti, da se ne skali njeno prijateljstvo s sovjetsko Rusijo. Nenapadalni pakt med Nemčijo in sovjetsko Rusijo ter razdelitev njunih interesov v nastopanju ob Črnem morju in v njega zaledju pa spet opozarja Turčijo, da bi razširitev vojne na Balkanu bila prav tako malo v interesu Moskve, kakor balkanskih narodov samih, piše vnanjepolitični sotrudnik »Pester Lloyd«.

Pro net skozi Suez poteka normalno

Dopisniku United Pressa je član direktorija družbe Sueškega prekopa, ki biva v nezasedeni Franciji, med drugim dejal: »V zadnjem času so se posebno v švicarskih listih razširile vesti, da je Sueški prekop po zračnih napadih zatrtan z dvema parnikoma, ki jih Angleži zamašajo dvigniti. Te vesti so povsem brez podlage. Družbi, ki ima stalno kon-

trolo nad prekopom, sploh ni znano, da bi bila v kanalu kakšna ladja potopljena ali da bi bila plovba po prekopu kakor koli ustavljena. Zgodilo se je že večkrat, da je kakšna ladja v kanalu nasedla, ni pa bil zaradi tega promet ustavljen. Prekop je dovolj širok, da moreta po njem pluti dve ladji vstric. Z našimi tehničnimi pripomočki je mogoče takoj vsako

Kultura

Prva velika razstava likovne umetnosti v Ptuj

Kakor smo bili na kratko obveščeni, so v teku priprave za prireditev prve umetnostne razstave večjega obsega v Ptuj. Naše starodavno mesto ob Dravi, ki se lahko ponaša s slavnejšo zgodovino kakor marsikatero moderno vellemesto, je doživelo doslej sicer že nekaj razstav likovne umetnosti, toda bile so vse le bolj naključnostne in so obsegale kvečjemu dela posameznikov, večinoma tistih, ki jih je pot življenja kakor koli pripeljala v Ptuj. Razstava, ki bo odprta v nedeljo dne 9. t. m. v nadstropju Narodnega doma, pa bo skušala prvič seznaniti Ptujčane in okoličane s slovensko sodobno likovno umetnostjo na širših temeljih. Razstavo aranžirajo ptujski akademiki in so pridobili za sodelovanje poleg ljubljanskega Kluba neodvisnih tudi ljubljanski Klub trojice (A. G. Kos, France Gorše in Miha Maleš), mariborskega slikarja prof. Karla J. aka, murskosoboškega slikarja prof. Karla Jakoba in seveda tudi ptujkega slikarja prof. Miheliča.

Ze ta pregled klubov in posameznikov dokazuje, da bo ta razstava lahko dostojno reprezentirala sodobno slovensko

slikarstvo in kiparstvo v staroslavnem Ptuj, ki bo tako dobil prvič priložnost spoznati iz najneposrednejše bližine stremljenja, napore in že dosežene uspehe naših umetnikov. Taka manifestacija je bila prav Ptujju še posebno potrebna in smo zato trdno prepričani, da bodo Ptujčani v polni meri pokazali, da razumejo svojo narodno dolžnost do narodne umetnosti, te najvišje in najplemenitejše manifestacije izživljanja naše kolektivne duševnosti. Časi, ki jih preživljamo, terjajo od nas vseh in od vsakega posameznika, da se še veliko bolj kakor sicer velenimo v splošno življenje naroda in postanemo na ta ali oni način aktivni sodelavci krepitve in napredka.

Ureditev razstave je prevzel akad. slikar prof. Stane Kregar iz Ljubljane, ki je bil tudi urejevalec vseh dosedanjih razstav Neodvisnih v Ljubljani, Zagrebu, Celju itd. Ze to nam daje garancijo, da bo razstava v resnici kvalitetna. Kolikor smo izvedeli doslej, bo obsegala okoli 60 del. Imena razstavljalcev bomo v celoti objavili še tekom tedna. Ze zdaj pa opozarjamo ves slovenski Ptuj in vso njegovo

So jatski izvoz in Dardanele

Dunajski »Südost Echo« piše: Sovjetska Rusija je zainteresirana na nemotenem prometu skozi Dardanele. Leta 1935 je šlo skozi to ožmo 9 milijonov ton njevega izvoza. Skozi Dardanele so izvozili Rusi 86% svoje manganske rude, 80% petroleja, 73% izvoza pšenice. Naslednja leta se je sovjetski izvoz preko Dardanel skril za celih 80%. Tako je šlo leta 1936 6.50, l. 1937 4.95, l. 1938 3.84 in predljudskim 1.71 milijona ton sovjetskega blaga skozi to ožmo. Razlog zmanjšane izvoza je v tem, da so v Rusiji ločili vedno več tega blaga doma. Danes prevažajo sovjeti velik del svojega žita po Donavi. Tja gre tudi kavkaška nafta, ki se po ceveh spravlja iz Bakuja v Batumi, od tod pa po ladjah v Varno in Konstantino ter dalje po Donavi v Nemčijo.

Gospodarske vesti

Povečanje donosa kmečkih gozdnih posestev

Inventarizacija lesa in ugotovitev prirastka nujno potrebna

Izveček iz referata dr. E. Pogačnika na gozdarski anketi v Ljubljani. Če hočemo pravilno urediti naše gozdno gospodarstvo, moramo predvsem ugotoviti, kaj imamo v naših gozdih. Ti podatki so potrebni za določanje smernic tako gozdarske politike kakor tudi gospodarske politike Slovenije sploh, služili bi pa tudi pri ukrepih za zaščito in za povečanje donosa opustošenih gozdov, če bi seveda inventarizacijo izvedli tako, da bi z njo dobili pregled o stanju gozdov vsakega gozdnega posestnika posebej. Efektivno pomoč gozdarstvu bi mogli nuditi le tedaj, če bi vsako gozdno posestvo obravnavali individualno. Za to nam pa primanjkuje potrebnega gozdarskega osebja.

Nesporno je, da je zaloga lesa v naših gozdih daleč pod normalo in da tudi prirastek lesa daleč zaostaja za možnim prirastkom. Računa se, da pri nas priraste

letno do ¼ milijona m³ premalo lesa. Premajhen prirastek je med drugim posledica premale lesne zaloge v gozdih. Povečanje te zaloge in dohodka iz gozdov je vsaj deloma dosegljivo. Imamo namreč še vedno dokaj gozdov, kjer so se zaradi preslabih sečenj tekomi časa nakopičile velike zaloge lesa in ki slabo prirastajo. S pospešenim izkoriščanjem teh gozdov bi krili ono izgubo v produkciji, ki bi nastala zaradi omejitve sečenj v ostalih gozdih, kjer bi bile te omejitve potrebne. Kje bi sečenj omejili in kje pospeševali, bi pokazala inventarizacija.

Pri majhnem številu večjih gozdnih posestev bi inventarizacija lesa in ugotovitev prirastka ne bo delala težav, težje pa bi bilo pri ogromnem številu malih gozdnih posestnikov. Merjenje lesa, ki bi dalo najbolj natančne podatke, je zaradi maloštevičnega gozdarskega osebja neizvedljivo. Praktično uporabne podatke bi

mogli dobiti tudi s cenitvami samih posestnikov s pomočjo sosedov. Ta način se je v praksi že dobro obnesel. S pomočjo občin bi na ta način v 1—2 letih prišli do podatkov, ki se ne bi mnogo razlikovali od dejanskega stanja.

Ko bo gozdarska oblast razpolagala z vsemi potrebnimi podatki, bo lahko ugotoviti, kje bi bila intervencija najbolj potrebna. Opustošeni gozdovi bi prišli za nekaj let pod strožjo nadzorstvo ter bi jih tako rešili pred uničenjem. V gozdovih s premalo lesno zalogo bi morali zalogo lesa z gozdno tehničnimi ukrepi dvigniti na potrebno višino. V preostalih gozdovih s preveliko lesno zalogo bi to zalogo izkoristili s pospešeno sečnjo ter tako privedli k rentabilnejšemu gospodarstvu. Prezreli gozdovi s slabim prirastkom so prav tako znak slabega gospodarstva kakor preveč izsekani gozdovi.

ODOBREN IZVOZ NADALJNJIH 100 VAGONOV JABOLK V NEMČIJO

Prizad sporoča izvoznikom, da je odobren izvoz nadaljnjih 100 vagonov nepakiranih svežih jabolk v Nemčijo, oziroma v Protektorat po novih cenah, ki so za 1,5 mark višje za pošiljke franko nemško-madžarska meja. Pri pakiranih jabolkih pa izvozniki zaračunajo za zaboj še 0,50 RM. Za prodajo jabolk v Protektorat se morajo izvozniki pogoditi po tečaju 15,80 din za marko. Cenejša prodaja ni dovoljena.

Iz gospodarskega tiska

„Lovec“

Glasilo naših lovcov, ki ga izdaja Zveza lovskih društev v dravski banovini, spada po svojem pomenu za narodno gospodarstvo nedvomno med naše najpomembnejše narodno-gospodarske časopise. Kajti lov je danes že po vsem kulturnem svetu spoznan kot važna panoga narodnega gospodarstva in prav takega mnenja je brez dvoma tudi naša država na blagajni, ki ji lov posredno ali naravnost prinaša vsako leto lepe dohodke.

Letos je „Lovec“ stopil v 28. leto izhajanja, kar je že častitljiva starost za vsak časopis, za naše lovstvo pa dokaz dobrih temeljev in tradicije. Ima še eno prednost: V poplavi slovenskih časopisov je eden izmed redkih, ki izhajajo kolikor toliko redno ob začetku vsakega meseca. To mu nedvomno omogoča veliko število naročnikov, kajti vsak član naših lovskih društev je obvezno tudi naročnik „Loveca“.

V marčni številki prinaša „Lovec“ mnenje Osrednje zveze lovskih združenj kralj. Jugoslavije o predlogu Kmetijske zbornice dravske banovine glede izpremembe lovskega zakona. Predlog je bil očividno sestavljen od nepravnikov, zato tudi takšne gorostastosti, kakor

TOVARNIŠKE CENE BUČNEGA OLJA

Tvornice bučnega olja smejo prodajati bučno olje: Trgovcem na veliko po din 22,61 za kilogram franko železniška postaja kupca, všteti 6% prometni davek in amortizacija soda — toda brez banovinske in občinske trošarine. Trgovcem na malo morajo tvornice prodajati bučno olje pod istimi pogoji, smejo pa pribiti na spredaj navedeno ceno 5% kot brutozasluzek, tako da znaša prodajna cena din 23,74 za kilogram franko železniška postaja kupca, všteti davek na poslovnih

promet in amortizacija soda, brez banovinske in občinske trošarine.

ROK ZA REGISTRACIJO IZVOZNIKOV KOŽ BO PODALJŠAN

Ravnateljstvo za zunanjo trgovino je sporočilo Zbornici za TOI, da bo ukrenilo vse potrebno, da se z novo naredbo rok za registracijo izvoznikov kož in kožnih izdelkov podaljša ter tako omogoči tudi registracijo onih, ki se doslej še niso registrirali. Ravnateljstvo je prejelo iz Slovenije le zelo majhno število vlog.

CENA MESU IN KMETIJSKIM PRIDELKOM V CELJU

Goveje meso I. vrste 16 do 18 din, II. 13 do 15, telecina 14 do 18, ovčje meso 16 do 17, svinjina 22 do 26, slanina 28 do 29, svinjska mast 30 do 32 din za kg. — Ječmen 5,75, oves 4,50, krompir 4,50, fižol, 7 do 9, krompir 2,75, seno 1,15 do 1,20, slama 0,65 do 0,70, jabolka II. vrste 14, III. vrste 10 do 12, pšenica moka 5,50 do 9, koruzna moka 4,75, ajdova moka 10 do 11 din za kg. — Trda drva 162,50 din za kub. meter, jaja 1 do 1,25 din komad, mleko 3 din liter, surovo ožir. čajno maslo 48 do 64 din za kg. — Navadno mešano vino v gostilnah 18 do 20 din za liter, finejša sortirano vino v gostilnah 20 do 28 din za liter.

O normiranju toaletnega in medicinskega mila so govorili na seji komisije za norme za milo. V pralnem milu bo povečan odstotek alkalij od 0,15 na 0,50.

Uvoz kakaa se mora boriti z vedno hujšimi ovirami in bo verjetno njegov konsum racionalen. Ravnateljstvo za zunanjo trgovino bo imelo v Beogradu konferenco z gospodarskimi krogi, predvsem pa z zastopniki industrije čokolade, na kateri bodo obravnavali vprašanje naše preskrbe s kakaom.

Drobne novice

n Knežinja Olga in princesa Elizabeta sta se v družbi drugih odličnikov udeležili predstave dečjega odbora „Srbske majke“ v beograjskem Narodnem gledališču.

n Ob izstopanju iz vlaka je umrl 50 letni Sima Samardžić, ekonom iz Sremske Mitrovice. Zadela ga je kap.

n Peš so hoteli v Albanijo stisniti Tanje iz Zadra. Iz Zadra so odrinili s celnom, pozneje pa potovali ob naši obali peš. Pri Sibeniku so jih opazili orožniki ter opozorili italijanski konzulat, da jih je poslal domov.

n Zasulo je v rovu skupino delavcev pri rudarskem podjetju v vasi Trboje pri Drnišu. Pri tem se je smrtno ponesrečil rudar Ivan Petrovič, dočim so si drugi rešili življenje.

n Trojčke je rodila žena nezaposlenega delavca v vasi Kozaru pri Vlasotincih. To je 30 letna Zojka, žena Mirka Kocića. Vsi trije so dečki. Mož je nezaposlen tovarniški delavec. Od prej imata že tri otroke.

n „Aeroplane“ gradi in igra na vse instrumente 17 letni vajenec Neša Predanović iz Vlasenice. „Aeroplane“ so izdelani iz starega železa zelo precizno, seveda v miniaturi izdelavi.

n Za šalo je hotel prestrašiti tovariša in ga pri tem ubiti. Jovan Jovanović iz vasi Tovarišev pri Bački Palanki. Streljal je nanj s slepimi patroni, pa je bil vmes po molotu tudi oster naboj.

n Tudi zadnje ladje so izplule iz premovališča pri Pančevem in Ivanovem.

n Willy Forst je oboteli v Beogradu. Dobil je temperaturo in so mu zdravniki prepovedali zapustiti sobo vsaj za en dan. Pravijo, da je to posledica napornega potovanja, ki pa bo verjetno kmalu minilo.

n 2 metra visok sneg pokriva planine v Crni gori. Promet na cestah iz Berana v Peč in iz Berana v Kolašin ter Podgorico je prekinjen. V Crni gori je tudi veliko pomanjkanje živinske krme.

n Za 300 din je prodal ženo rentijer Dobrivoj Perić iz Smedereva Hiji Stojanović, delavci v tovarni „Surid“. Za prodajo se je odločil, ko se je prepiral, da se imata Hija in njegova žena rada. Od prvotne „prodajne cene“ 15.000, je popustil na 300 din ter izdal tudi potrdilo. Žena Draga je nato takoj zamenjala soproga. Pozneje si je Dobrivoj premislil in terjal ženo nazaj, toda ona ni več hotela, Hija mu je pa motel potrdilo pod nos.

Radio

Sreda, 5. marca

Ljubljana: 12 vesele orkestralne točke (pl.), 13.02 Stanko Avgust igra harmoniko, 17.45 mladinska ura, 18.40 „Mrtvaški ples“ (Jože Gregorič), 20 prenos iz opere. — Beograd: 14.20 nekaj Bachovih skladb, 21 zabavni koncert RO, 22 prenos glasbe iz kavarne, 22.50 plesna gl. — Zagreb: 21 Mozartov klavirski trio, 21.30 mandolinski koncert. — Praga: 19.20 vesele gl., 19.50 češka polka, 20.30 pisan spored, 21.45 plesna gl., 22.30 pisan pevski in orkestralni koncert. — Solija: 12.50, 17.19, 50 in 21 lahka in plesna gl., 20.30 operetna gl., 22 pisan koncert. — Budimpešta: 15.20 lahka gl., 18.15 plesna gl., 20.10 koncert RO, 23.25 plesna gl. — Berlin: 18.20 zabavna gl., 19.15 pisan večerni koncert, 21 zabavna gl. — Anglija I: 19.20 solisti ali zabavna in plesna gl., 20.45 turška gl., 23.45 plesna glasba.

JAN GREZA:

BARBARA CELJSKA

Zgodovinski roman lepe Celjanke

Njene besede so mehke, tople. Glej! Fant, skoraj še otrok, in vendar se je v njem zganilo in zagorelo srce!

— Obljubi mi, da ne boš več žalostna, Milost.

— Kako rada bi ti obljubila, — je rekla Barbara, — toda bojim se, da bi postala hudobna, ko bi nehala biti žalostna. Toda zdi se mi, da bom kljub vsemu slednjič le postala hudobna in zla žena. Prilili me bodo k temu, vsi me silijo v to.

— Mar boš zla tudi meni, Milost?

Barbara se je trpko nasmehnila.

— Znabiti tudi tebi... nekoč. Kdo ve, če se jim nekoč tudi ti ne pridružiš, vsem onim, ki bi radi napravili iz mene zlo ženo... potlej bom seveda tudi tebi zla in hudobna.

— Kako nezasluzeno me že danes kaznuješ. In vendar, Milost, iz vsega srca ti želim srečo. Verjemi mi, kako rad bi bil sončni žarek, ki bi sleherni jutro potrkal na tvoje veke in te vzdramil z najslajšim poljubom. Kako rad bi bil sončni žarek, ki bi ti vse življenje sijal na pot, da bi hodila ko po zlatu. Lahko, veselo, radostno. Da bi ko razposajen

sončni žarek večno sijal na tvojih ustnicah ter odtod na vse strani ožarjal ves svet. Ko bi ta žarek radosti sijal iz tvojega obraza, iz tvojih oči. Potem bi bil zares srečen!

— Ah, — se je začudila Barbara in se ozrla nanj. — Kako lepo govoriš... kaj ti je vendar?

— Ne vem, Milost. Kadar sem v tvoji bližini, se mi zdi, da živim na popolnoma drugem svetu. Ob tebi mi vrejo na ustnice besede, neznane, lepe, ljubezni polne. Kakor da bi se v meni razcveto nekaj neznanega, jaz pa le poskušam v besedi izraziti, kar občutim v svojem srcu. Vem, da besede, ki ti jih govorim, ne morejo povedati tega, kar prepeva in vriska v mojem srcu.

— Govoriš ko zaljubljeni mož! — se je ljubko nasmehnila Barbara.

— Milost, znabiti resnično ljubim, — je tiho rekel Jan Wallenrodski.

— Glej! Toda koga?

— Tebe, Milost! — je dahnil ko v snu.

Kraljica Barbara je ostrmela. Presemetila jo je Janova drzna odkritosrčnost. Ni mogla razumeti, da bi jo kdo ljubil, ne da bi tega vedela ali vsaj slutila. Po-

tlej pa se je nasmehnila. Moj Bog, saj je še otrok! Prav za prav fant, ki mu ne manjka več mnogo do moža. Morda njegovo srce — in Barbara je to vedela — doslej še ni zagorelo v enem samem utripu, čigar edini smisel je — ljubiti.

— Precej drzen si, gospod vitez, — je rahlo pripomnila Barbara. — Izpovedujš mi ljubezen, ne da bi me vprašal, ali ti sploh dovolim, da z menoj tako govoriš.

— Ali me hočeš radi tega kaznovati, Milost?

— Prav za prav bi te morala.

— Ampak tega ne storiš, kajne? — se je nasmehnil milo in nedolžno.

— Tega zdaj ne vem, Jan. — Barbaro je začela stvar zabavati. — Morda te hudo kaznujem, morda ti odpustim, morda ti...

— Morda? — je nestrpno vprašal Wallenrod, ki ni mogel pričakati besede, ki je ni izrekla.

Barbara se je zresnila. Molčala je.

— Ali mi ne poveš te zadnje besede, Milost?

— Ne.

— Rad bi vedel še za tretjo možnost, glej, kako hrepenim po njej.

Wallenrod je za korak stopil proti njej ter z desnico segel na srce.

— Zdi se mi, da postaja Jan Wallenrodski, ki je bil poslan k nam zaradi vzgoje, pravi pravcati dvorian.

— Mar je to greh?

— Ni, gospod Wallenrodski. Toda greh je, če izpoveduješ ljubezen svoji kraljici,

— je dejala z navidezno oostrostjo.

— Pa če te resnično ljubim, Milost, mar je greh, če ti to povem?

— Nekam drzen postajaš, gospod Jan. Pozabljaš, kdo sem jaz in kdo si ti!

— Ne, Milost, tega ne pozabljam, — je zdaj Jan Wallenrodski resno odgovoril. — Vem, da si moja kraljica, moja cesarica, tudi vem, da me lahko kaznuješ po svoji volji in presoji. Toda prav tako vem, Milost, — je kovinasto zveneč njegov glas, — lahko me spodiš, lahko me kaznuješ, ali enega mi ne moreš vzeti in prepovedati tega, da bi ne mislil na te, da bi o tebi ne sanjal, da bi te ne videl nenehoma pred seboj, da bi te ne ljubil. Tako lepa si, tako mila in dragežna, Milost, tebe ljubiti ni greh!

Barbara v tem trenutku ni več poznala onega tihega, milega in poslušnega deškega Jana. V hipu je pred njo zrasel v moža. Njegove besede, doslej malone otroške, so iznenada postale moške. Njegove oči, v katere je doslej zrla Barbara kot v nedolžne deške oči, so zasijale v onem skrivnostnem ognju, ki utegne razburkati jasno nebo v neznane bodoče viharje. V temie Wallenrodu, ki je drzno stal pred njo, ni več poznala onega Wallenroda, ki je bil leta in leta okoli nje in ki ga je vzljubila zaradi njegove plahoosti, vdanosti in spoštovanja. Nikoli ni bila pomislila, da se utegne za tem plahim spoštovanjem in vdanostjo skrivati plaha, nerazcvetela ljubezen.

(Dalej.)

p **Umrli** je ga. Erna Klemenčič, trgovka v Ptuj. Pogreb bo danes popoldne ob 16. na mestno pokopališče.

Zanimivosti

Kralj, ki je ljubil romantično življenje

»Bil je ves srečen, če se je mogel potepati po svetu«

iz daljšega članka, ki ga je ob smrti bivšega španskega kralja Alfonza XIII. napisal znani časnikar Job Paál, posnemamo nekaj značilnih odstavkov o življenju kralja, ki je 15 let preživel v emigraciji. Job Paál piše med drugim:

»V Nici sem prvič videl takrat že bivšega

španskega kralja. Na divni obali Cote d'Azur se je vsak dan sprehajal pod palmami Promenades des Anglais. Nikoli sam.

Z njim so bile vedno lepe žene. Posebno všeč so mu bile rdečelaske.

V tem času je že živel ločeno od svoje žene, angl. princeze Viktorije Ene Battenberg, po kateri je bil v sorodu z angleško kraljevsko družino. Prihajal je v kazino v Monte Carlu, kjer je v družbi odličnih dam igral na ruleti. Res pa je, da

ni bil strasten igralec in kvartopirec kot so mu nekateri po krivici očitali. Igral je prav za prav iz dolgočasia ter za razmeroma majhne vsote.

Drugič sem ga videl v Poreču na obali Vrbskega jezera, kjer je letoval v družbi svojega sina. V Vatikanu sem imel priliko opazovati ceremonijo ob priliki njegovega sprejema pri papežu Piju XI. Takrat sem šele videl, da smatra Vatikan za suvereno tudi one katoliške vladarje, ki so sicer izgubili svoj prestol. Sv. oče ga je sprejel z istim ceremonielom kot pripada pravim vladarjem.

Nekoliko trenutkov sem razgovarjal z njim v kónigwarskem dvorcu pri Marienbadu. Ta dvorec je bil nekoč last avstrijskega kanclerja Metternicha. V njem je zanimiv muzej. Po svojem padcu se je Metternich odločil, da ustanovi

muzej za revolucijske kape in klobuke. V treh starih sobah so bile razvrščene kape in klobuki vseh evropskih revolucij, kape jakobincev, zbrane na barikadah, šiljaste kape iz Sicilije, čepice madžarskih honvedov, pestre okrogle škotske kape itd. Iz Marienbada sem napravil izlet na Königswart. Ko sem pravkar zapuščal muzej, mi je skozi park prišel nasproti kralj Alfonz XIII. Nadzornik dvorca mu je sporočil, da bi rad govoril z njim. Gidklonil je. Koj nato sem mu postal vizitko, na katero sem pripisal: »Jaz sem prijatelj prof. Neumanna« (Dr. Neumann je bil Alfonzov osebni zdravnik). Ko je bral vizitko, se je nasmehnil. Sam je prišel k meni. Bil je eleganten človek. Oči so mu sijale v globoki modrin.

Njegov nasmeh je bil vedno nekam melanholičen.

Kadil je zelo kratke cigarete, dolge komaj 3 cm. Posebej so jih zanj izdelovali v Egiptu. Razgovarjala sva le nekaj minut v nemškem jeziku. Prišel ga je obiskat neki gost, pa se je od mene prijazno poslovil. Naslednjega dne sem ga videl v Marienbadu. Zanimivo:

pri sosednji mizi je v letni kavarni sedel Litvinov,

sovjetski zunanji komisar, s svojo ženo. Drug drugega sta opazovala, jaz pa oba. Kralj me je ljubezno odzdravil.

Bele lilije Burboncev sem spet videl v slovaškem kopališču Ružbahu ter na stolpu dvorca v Starem Lublu. Grof Ivan Zamojsky, lastnik tega prelepega kopališča, nekoč bogat, toda

bohemsko lahkomišljen poljski plemenitaš, je bil svak bivšega španskega kralja. Njegova žena, infantinja donna Izabela, je bila Alfonzova sestra. Grof Zamojsky je bil v stalnih finančnih težavah ter več let stal pred bankrotom. Ražbah je bil prodan na dražbi, kupil ga je Alfonz XIII. za svoje otroke. Sicer pa se svaka nista kdo ve kako razumela. Pred kakimi osmimi leti je infantinja Izabela pričakovala otroka. Pri krstu novorojenčka pa se je

prepad med svakoma še bolj poglobil. Grof in njegova žena sta odpotovala v Budimpešto, kjer je grof najel celo nadstropje v sanatoriju »Fašore«. Rodil se jima je sin. Alfonz XIII. je bil povabljen za botra. Prišel je z riviere v Budimpešto. Zvečer pred krstom je grof priredil razkošno večerjo svojim prijateljem, ki je trajala pozno v noč. Grof je bržčas pozabil, da se ponoči pripelje Alfonz XIII., ter ga ni prišel počakati na postajo. To je bivšega kralja silovito užalilo. Odpeljal se je naravnost v sanatorij. Ko so nekaj ur nato našli grofa Zamojskega v nekem baru, ga kralj ni hotel sprejeti.

S prvim vlakom je zapustil Budimpešto, pri krstu pa ga je zastopal neki španski plemič. Po tem dogodku se svaka nista več srečala.

Bivši kralj Alfonz je bil eden izmed najbogatejših ljudi v Evropi. S kapitalom je bil udeležen pri večjih francoskih, angleških in ameriških podjetjih. Spadal je k onemu maloštevilnemu sloju bogatašev, ki znajo dobro živeti. V Rimu je imel svojo palačo,

rad je imel prijetno družbo, v kateri se je imenito počutil. Toda niti za trenutek ni pozabil, da je — kralj po milosti božji. Videl sem eno samo njegovo fotografijo, ki ga je predstavljala v uniformi. Bolje se mu je prilegla civilna obleka. Nemški jezik je govoril z dunajskim naglasom. Imel je dobre zveze z voditelji današnje Španije, toda zadnja leta ni več mislil, da bi se vrnil na španski prestol. Prav nič ni hrepenel po si-

jaju kraljevskega življenja. Vzljudil je življenje potepuha, in kdor enkrat okusi sladkost takega življenja, ta ne najde več mikavnosti pri domačem ognjišču. Bil je srečen, ko je mogel hoditi po planinah, ki jih je bolj ljubil kot morje.

V Solnogradu sem izvedel — to senzacijo mi je zaupal neki sedaj že pokojni prestolonaslednik neke evropske kraljevine, ki je živel v emigraciji — da je prenesel bivši kralj Alfonz vso svojo premoženje v dvorec v Starem Lublu. Čez Dunaj sem odpotoval tja. Dneve in dneve sem delal na reportaži, ki je bila zares zanimiva. V zgodovinski dvorec je prišlo ogromno dragocenosti neprecenljive vrednosti. V treh vagonih je prišlo blago iz »Tisoč in ene noči«

Nakit, gobelini, zlata posoda, preproge, slike slavnih umetnikov, kipi, pohištvo itd. Strokovnjak carinarice v Žilini, ki bi mogel oceniti transport, je bil ves iz sebe. Slednjič so

Slon ima počasno srce

ČE JE RAZBURJEN MU UDARI KOMAJ 36 KRAT V MINUTI

Slon nima le najdebelejše kože, ampak tudi najbolj mirno in počasno srce med vsemi živalmi. Na indijskem slonu so napravili več poskusov ter ugotovili, da napravi srce tega debelokožca v normalnem stanju komaj 25 utripov v minuti. A tudi takrat, ko je slon najhuje razburjen, ne more »pognati« svojega srca več kot 36 krat v minuti. Tudi ta ugotovitev po-

trjuje izkušnjo, da je v živalskem svetu utrip srca v obratnem sorazmerju z velikostjo živali. Čim manjša je žival, tem nagleje ji utripa srce, in narobe. Tako n. pr. udari srce kanarčka tudi do 100 krat v minuti, dočim znaša utrip naših domačih živali, konja, goveda ali osla komaj do 40 krat v minuti.

Zagonetni morilec v Berlinu

V ZATEMNJENIH ULICAH JE ZABODEL ŽE ŠTIRI ŽENSKO

Tudi naši javnosti je še v spominu zloglasni zločinec Peter Kürten, ki je v Düsseldorfu v Nemčiji pred leti dobesedno poklal nešteto žrtve. Sedaj pa — tako poroča špansko časopisje — se je podoban vampir pojavil v Berlinu. Zatemnitev vlemesta proži zver v človeški osebi ugodno »delovno polje«. Vampir preži na svoje žrtve v temnih ulicah berlinskih predmestij. Čim naletj na kako žensko, ji porine nož v hrbet. Na krajih zločinov doslej niso mogli najti najmanjših znakov, niti sledu krvi. Vsa berlinska policija je na lovu za tajstvenim morilcem, toda doslej so bila vsa pota zaman. Berlinski vampir je doslej umoril

že štiri ženske, eno pa je težko ranil. V mestu je radi tega zavladal velik strah, saj se žene takorekoč zvečer ne upajo več prikazati na ulice.

12 milijonov vitaminskih bonbonov

USA so poslale v Anglijo 12 milijonov vitaminskih bonbonov za otroke, ki se jim je poslabšalo zdravje zaradi življenja v zakloniščih. Bonboni so zdravstvena novost ameriškega učenjaka dr. Philipa Neytona ter vsebujejo pet vrst vitaminov: A, B1 B2, C in D. Ker so mešani s cimetom, imajo sijajen okus ter

vse proglasi kot bato inantunje izaoele ter je bila na na ta način pošiljka oproščena carine.

O tem sem brzojavno poslal reportažo »Daily Expressu«, nakar sem zadovoljen s svojim delom odšel v Visoke Tatire. No, ondi me je čakalo sporočilo, da so me iz Londona telefonično klicali. Iz uredništva »Daily Expressa« se je javil P. Steephens, slavn reporter — pred nekaj leti je siromak izgubil življenje pri eksploziji bombe v Sanghaju — ki mi je sporočil, da je kralj

Alfonz XIII. z lastnoročnim pismom demantiral

točnost moje reportaže.

— Kaj pravite k temu? — me je vprašal Steephens, a jaz sem mu odgovoril:

— Vse, kar sem napisal, je točno. Vse sem fotografiral, celo vagone, pa tovarne liste, še onega slovaškega carinika, ki je bil v toliki zadregi zaradi one pošiljke.

— Fotografij še nismo dobili.

— Saj jih tudi niste mogli dobiti, reportažo sem namreč poslal brzojavno, fotografije pa sem mogel odati šele včeraj. Poslal sem jih z letalom, jutri jih gotovo dobite.

— Hvala. »Daily Express« ne bo objavil pisma kralja Alfonza XIII.

Tako sem dobil najlepše priznanje, ki ga more novinar sploh dobiti. Sicer pa nobena moja beseda o kralju Alfonzu ni bila žaljiva.

jih otroci zelo radi jedo. Vitamin A varuje otroke pred raznimi očesnimi okužbami kot posledico dolgega bivanja v temnih prostorih, vitamin B1 krepi živce, vitamin B2 prav tako varuje vid, vitamin C varuje pred škorbuto, dočim vitamin D krepi kosti.

Oni, ki je prijatelj vseh, ni prijatelj nikogar. — Burdalu.

— Tale Edi iz 5. nadstropja ne pozna niti malo bon tona. Zjutraj je šel mimo mene, ne da bi me pozdravil!

— Saj ne morem verjeti, Edi je vendar izredno vliuden; kje pa si ga srečala?

— Stala sem ob oknu, on pa je padal s svojega balkona! (»Marc Aurelio«, Rim)

DRAGO BAJT:

Njun prvi večer

Pohorski gozdovi, frate in grape so zavile v gosto meglo. Ko se dvigne visoko nad smreke, zavrti izpod sivega neba snežni zastor. Pod težo snega zamira šelest visokih smrek, v grapi pojenja žuborenje, po planjah in globačah se pogrezajo v mehko odejo domačije. V metežu se stapljata nebo in zemlja, srce se stiska v bojazni pred samoto. Vse zamre, ničesar ni več, kar bi kazalo na čar planinskega sveta.

V izbi je bilo že mračno, ko se je vrnil Tonč. Za ovinkom pod kočo je še hreščala harmonika, svačje so vreščali in vriskali. Potem so se majave postave in neubran glasovi izgubili v sneg in mrak. Večer se je zgrinjal nad vse, tema je legla iz gozdov.

»Končano!« se je oddahnil Tonč.

»Hvala Bogu!« je pritegnila Angela.

»Kar so prinesli, so tudi požrili!« Tonč je prebiral med ostanki jedi, ki so jih pustili svatje in zabavljal. »Stisnjeni so za hudiča, vsak prinese le zase. Hudič, pa taka ohcet!« Vendar je bil dobre volje. Stisnil se je ženi ob boko. »Vidiš, zdaj pa imava žegen, da ne bo več zlobudranja!«

Angelo je zabolelo. »Saj menda ni samo zavoljo zlobudranja. Obljuba tudi nekaj velja in...«

»No ja,« je olepšaval Tonč. »Samo zavoljo dolgih jezikov bi te ne vzel, ko bi te rad ne imel. Pa še ono drugo kar pride, tudi nekaj velja.«

Sramežljivo se je privila k njemu. Tesno drug ob drugem sta zrla v mrak. Izba je bila razgreta in misli so se bohotno razpletale. Mnogo takih večerov je že bilo med njima. Takrat sta zidala bodočnost. Seveda, same gradove in med oblake. Morda je bilo še lepše kot nocoj, ko stojita na pragu novega življenja.

»Vidiš,« je modroval Tonč. »Druge spravi skupaj bogatija, naju je pa ljubezen. Nekatere silijo in se potem ne morejo med seboj. Naju ni silil nihče, sama sva se našla, pa se bova lepo zdogala.«

»Na svojem sva pa tudi!« je dodala ona.

»Ja, na svojem... To že!« je negotovo prikladil. V mislih je zgrozila narobita med boko, zrla sta v mrak, ko sta se spet zločila. Pa lista kroga zemlje, je tudi ne-

kaj...«

Prej nekoč je govoril drugače. Mislil na kočo v globači mu je pomenila vso. Bila mu je tolažba v trpljenju. Ko so mu roke krvavele in se napenjale mišice do nemoči, je vedel, zakaj vse to. Koča mu je bila v mislih. Oh, pa je bilo še mnogo drugega, kar ga je delalo zagrozenega. Če si brez vsega, se pljuniti ne moreš na svoje, povsod te odtrajajo, vsem si v spodnjo. Če si pa, četudi samo kajzar na svojem, lahko vse drugače zastaviš besedo in se namrdneš vsem v obraz. Nisi med zadnjimi, lahko govoriš o vremenu, letini in se ni treba udinjati vsakemu prdecu. To ga je gnalo in grizlo, dokler se ni postavil na svoje. Šel je med splavarje in prisluzil dovolj, da si je »kupil krpno sveta in si postavil kočo. Potem si je z ene splavarskih poti pripeljal seboj še žensko. Bila je Angela. In zdaj sta se vzela.

Imel je kočo, krpno zemlje in žensko, pa mu je prav zdaj misel uhajala drugam. Prav zdaj, ko je stal na pragu novega življenja, za katerega se je mučil in trpel, je vedno znova iz daljave zrl na svoje majhno bogastvo in kot da bi hotel dokončati nedovršeno misel, je dejal: »Ko bi le bilo več zemlje in nekaj gozda...«

Angela se je stožila. V njegovih besedah je začutila rahlo očitiranje, češ, brez vsega si prišla h koči. Prej ji je govoril o zadovoljstvu in sreči, kako bo lepo, ko bosta sama svoja in na svojem. Zdaj pa je z mrzlo, hrepenčo besedo zavrgel vse. Lahko bi mu oponesla njegove nekdane misli, a ni mogla. Z roko si je otrla solze. Oh, saj ni nič, Tonč ne sme imeti ob sebi emerkave ženske!

Tonč je pozabil, da je nocoj njun prvi, res samo njun večer, priznan od postave in Boga. Zena je molčala, on pa je glasno tkal misli: »Kočura je brez haska, če si brez zemlje in gozda. Tavrhar, ofar ostaneš do smrti pa še preko nje. Zemlja in gozd dajejo človeku voljavo...«

Zena se je naslonila nanj, češ, zdaj imaš mene, kar tudi ni zadnje. Tonč pa se je razložil: »Vidiš, ti si z ravniškega, pa ne uneseš kaj je gozd. Ko smo bili otroci smo z vidnimi očmi gledali gozd, ball se močilej, črnih žen in kajjih kraljic v

njem. Potem je bil gozd za nas vse le misel na delo in zaslužek. Največ jih ob tej misli preživi vse življenje, kdor pa pride malo v svet, ne more kar tako. Saj ni, da bi moralo biti za mene, za naju. Samo, da bi bilo otrokom lepše in boljše.«

»Tonč, mlada sva še,« se je ohrabrila ona. »Dela sva vajena. Počakaj, da bo pomlad. Videl boš. Delala in služila bova oba!«

»Malo bo ostajalo za na stran, ko pa nimava svoje zemlje. Vse bo treba kupovati. Potem pa še otrok...«

Angelo je zabolela njegova zagrozenost in zaljubljenost v zemljo in gozdove, ki tudi ob misli na otroka ni poznala meje. Zbala se je za vso majhno srečo, ki si je je obetala ob njem. Na vse je bila pripravljena, saj je vzrasla z delom in legobami kot on, le da bi ga imela zmeraj pri sebi. Zdaj pa je živo začutila, da ne bo vzdržal. Zelja po večjem zaslužku ga bo znova speljala v svet, znova se bo predal vodam in življenju na njih. Kot, da bi bilo že vse to pred njo, ga je prosila: »Tonč, vse bo še prav in do vsega še lahko prideva, le na vodo ne misli več...«

»Zakaj ne? Splavarji dobro zaslužijo.«

»Pa je nevarno. Koliko jih stori nesrečno smrt. Ti pa nisi več sam, mož si in oče... Pa rada te imam, strašno rada.«

Tonč se je raznežil. V temi je poiskal njen obraz in ga s šapastimi rokami stisnil k svojemu.

»Eh, saj ne mislim na to...«

Tako govori zdaj, ko je zima in je še daleč do pomladi. Za zdaj bo dober zaslužek v gozdu, vsaj za sproti bo. In noči so dolge, pa je lepo imeti koga rad. To noč nista prižgala leščerbe...

Spomladi bodo znova završale vode, v gozdu bo ozelenela bukev. Tonč bo morda zopet tam z gozdnega parobka zrl v glorbačo na svoje majhno bogastvo. Ne bo mogel vzdržati. Taki so vsi, ki so zaljubljeni v zemljo in gozdove. Zenejo se za zaslužkom. Nekateri obnemorejo in nimajo nikoli kaj svojega, ogoljufani so za ljubezen in strast. Redkim kajzarjem se pa res nasmehne sreča...

Tonč bo šel. Do pomladi bo že pozabil njun prvi večer. Angela si bo na pragu zastirala oči in gledala za njim, dokler ne bo izgubil za ovinkom. Pa ji ne bo preostajalo res nič drugega, ko da bo vzdihnila: »Eh, ti splavarji...«

Maribor

Letošnji preračun studenške občine

Občinski odbor občine Studenci je na zadnji odborovi seji razpravljala o preračunskem predlogu za dobo od 1. aprila do 31. decembra 1941. Poročali smo že, da se pričeni z letošnjim letom krije preračunsko leto s koledarskim ter da traja zaradi tega prihodnja preračunska doba samo 9 mesecev. Občinska uprava je pri sestavi preračuna štedila, kjer koli je bilo mogoče. V znamenju štednje je ostalo tudi število osebja razmeroma nizko, ako upoštevamo nekatere druge občine s skoro enakim številom prebivalstva in današnje povečano delo občinske uprave. V svrhu primerjave prinašamo poleg letošnjih tudi odgovarjajoče postavke iz lanskega preračuna. Pripominjamo pa, da je banska preračunska doba trajala 12 mesecev.

V celoti predvideva novi preračun 527.096 izdatkov in ravno toliko dohodkov, v lanskem letu je znašala odgovarjajoča vsota din 675.471.

Osebnih izdatki v novem preračunskem predlogu znašajo 95.205 din napram 123.820 din v lanskem letu. Važnejše postavke v tem delu preračuna so prejemki uslužbencev 55.050 din (77.000 din v lanskem letu), osebna in imovinska varnost 7200 din (15.600 din), gradbena strojka 4950 din (8400 din), narodno zdravje 3525 din (2300 din), pokojnine in miloščine 6300 din (3840 din), dnevničarjem 5850 din (3600 din), draginski doklade 10.530 din (11.280 din).

Materialni izdatki so preračunani na 431.891 din (lani 551.657 din). Pisarniški stroški, starostno in bolniško zavarovanje itd. znašajo din 27.343 (33.350 din), za osebno in imovinsko varnost je predvidenih 34.836 din (44.838 din), od tega dobijo gasilci 4500 din (6000 din), za protiplinsko obrambo pa je določenih 13.236 din (17.648 din). Postavka za ljudsko delo in dekl. ljudsko šolo v Studencih din 54.637 (72.850 din), za učence, ki obiskujejo meščanske šole v Mariboru, pa mora občina prispevati 40.992 din (50.524 din). Podpora bodo dobila tudi razna kulturna društva, RK itd.

Dolg pri Mestni hranilnici iz l. 1927 v znesku din 400.000 se je znižal na din 256.000, letošnja anuiteta znaša din 10.000 kakor lani, na račun brezobrestnega cerkvenega posojila za ureditev trga in ustanovitve župnije bo odplačanih din 10.275 (13.700 din), anuiteta za posojilo v Narodnem domu pa znaša din 31.168 napram din 42.000 lani.

Za gradbeno stroko je predvidenih din 69.000 (96.798 din) izdatkov, glavne postavke so vzdrževanje in popravilo obč. cest 20.874 din (22.498 din), gramoznica 38.000 din (lani isto) ter mostovi in hi-dranti 10.000 din (lani isto). Za socialno skrbstvo je določenih 57.900 din (70.970 din), glavni del odpade na ubožni sklad ter podporo nezaposlenim v znesku din 18.750 (din 25.000). Za socialno skrbstvo in v studenški občini poskrbljeno kakor je v malokateri drugi enako veliki občini. Občinsko gospodarstvo (obdelovanje in vzdrževanje občinskih zemljišč, zavarovanje, davki, elektr. omrežje, vodovod, pokopališče itd.) bo stalo 26.916 din (35.555 din), za razne nepredvidene izdatke je na razpolago din 13.131 (14.933 din). V preračunu izdatkov se je večje število manjših in manj važnih postavk.

Občinski dohodki znašajo v celoti v smislu preračunskega predloga ravno toliko ko izdatki. Občinske doklade predstavlja znesek din 158.384 (188.127 din), studenški občani plačujejo 63% občinskih doklad, letošnja davčna podlaga znaša din 335.205,76 din. Občinske trošarine so preračunane na din 275.723 din (320.932 din), občinske takse na 20.500 din (10.000 din), dohodki posestev in podjetij občine na 59.390 din (76.000 din), razni dohodki na 5099 din (10.392 din), dohodki iz naslova

dolžnikov pa so predvideni v znesku din 5000.

Ubožni sklad bo izdal letos v smislu preračunskega predloga din 44.295 (din 53.240 lani), sredstva se bodo črpala v glavnem iz prispevka občine v višini din 36.650 (din 43.970), ostalo kritje pa bodo prinesli dohodki na račun raznih taks. Za veterinarski sklad je določenih 5180 din

H koncertu pevskega zbora GM

V drugem delu sporeda umetnih in narodnih pesmi nam bo Glasbena Matica v Mariboru predstavila skladatelje južnih slovanskih narodov; poleg slovenskih komponistov Emila Adamiča, Antona Lajovca ter Karla Pahorja so zastopani na sporedu tudi Hrvati, Srbi in Bolgari.

Izmed hrvatskih skladb bomo slišali dela Jakova Gotovca, komponista opere »Ero z onoga sveta«, ter B. Papandopula, ki se oba držita v svojih kompozicijah domače hrvatske melodične ter narodnih motivov. Srbski del sporeda bosta prispevala Miloje Milojevič, eden izmed najvidnejših sodobnih srbskih skladateljev, ter srbski klasik Stevan Mokranjac, ki je nedosegljivo harmoniziral srbske narodne pesmi ter jih povezal v šopke in rukovete.

Veliko zanimanje za Materinski tečaj

Letošnji Materinski tečaj je že v svojem dosedanjem poteku pokazal na eni strani veliko potrebnost takšne prireditve, na drugi pa tudi splošno zanimanje zanj. V preteklem tednu je dr. Cundrč jako poljudno obravnaval boleznin ušes, nosu, ust in grla ter snov pónazarial s skioptičnimi slikami, jako aktualno pa je

izdatkov, medtem ko znašajo dohodki skupno z lanskim prebitkom 10.250 din vsega din 14.892. Preračun odkupnine osebnega dela za vzdrževanje cest znaša 13.000 din (12.000 din).

Studenški občinski odbor je gornji preračunski predlog soglasno sprejel, te dni ga bodo poslali v odobritev na nadrejenega mesta.

Med bolgarskimi skladatelji je treba na prvem mestu omeniti Dobri Hristova, ki je letos januarja umrl ter ga po njegovih plodovitosti lahko primerjamo našemu Adamiču. Oslepeli komponist Petko Stajnov je v Bolgariji jako uvažen ter domala na vsakem koncertnem sporedu. Manj znana sta še Šumančelov in Morfov, ki oba mnogo obehata. Šumančelova skladba je še v rokopisu ter se bo v Mariboru prvič izvajala. Dirigenta Milana Pertota vežejo z imenovanimi bolgarskimi glasbeniki prijete vezi še iz časa, ko je vodil po Bolgariji »Učiteljski pevski zbor iz Ljubljane«. Za zasluge za kulturno zblizanje med Bolgari in Jugoslavo je bil ob tej priliki odlikovan od kralja Borisa s komanderskim križem III. reda.

Zbirka za zimsko pomoč na Pobrežju

Zaradi izredno velike brezposelnosti se je na pobudo banske uprave in sreskega načelstva ustanovil na Pobrežju odbor za zimsko pomoč brezposelnim in drugim siromašnim slojem. Ta odbor je obdaril že preko 100 oseb. Denarna sredstva so pošla ter je odbor prisiljen, potrkati na srca imovitejših oseb, da po svoji moči prispevajo za zimsko pomoč. V to svrhu se bodo glasili v soboto popoldne in v nedeljo dopoldne zastopniki zimske pomoči na domovih dobrosrčnih ljudi in bo-

do sprejemali darove. Prosimo vljudno, da se prebivalstvo po možnosti odzove temu klicu. Posestnik kino-gledališča na Pobrežju g. Požar bo dal drugi teden eno kinopredstavo, katere čisti dobiček bo podaril odboru za zimsko pomoč. Prebivalstvo se prav vljudno vabi, da se te predstave polnoštevilno udeleži. Pust je minil, in sedaj se pa naj ljudje spomnijo tudi siromakov in brezposelnih. — Odbor za zimsko pomoč na Pobrežju.

Starokatoliška cerkvena občina

v Mariboru je imela v nedeljo dopoldne v Narodnem domu svoj letni občni zbor, ki ga je otvoril in vodil predsednik občine g. Čoš. Jasno sliko delovanja ter razvoj cerkvene občine od njenih početkov pa je podal tajnik župnik Fr. Segula, ki je odločno zavrnil razne stvari, ki jih neprijatelji podtikajo starokatoliški cerkvi. Mariborska starokatoliška občina je dosegla že 700 vernikov, med katerimi je tudi nekaj bivših ločencev, ki so po prestopu v starokatoliško cerkev zopet našli svoje življenjsko ravnotežje. Letos so bile le nadomestne volitve ter so bili pritegnjeni v odbor F. Breclj, V. Kalan in A. Puc.

NOV ČLAN IPAVČEVE PEVSKE ŽUPE

Pevski zbor mariborskih tekstilcev je imel pri Zohariu na Tržaški cesti svoj ustanovni občni zbor, včlanil se bo tudi v Ipavčevi pevski župi. Odboru načeluje Kerševan kot predsednik, podpredsednik je Slana, tajnik Resinovič, blagajnika Albert Peče in Ivan Štruc. pevovodja V. Kristan, nadzorni odbor pa sestavljata inž. Grošl ter Kostajnske. Pevski zbor je med zbiranjem pevskega materiala že dalje časa vadil ter je pričakovati, da se

bo kot najmlajši član Ipavčeve pevske župe kmalu predstavil javnosti s svojim krstnim nastopom.

KONCERT NA KITARO NA LJUDSKI UNIVERZI

Sinočnja prireditev Ljudske univerze je imela prav svojevrsten značaj. Ves večer je namreč izpolnil koncert na kitaro, ki ga je imel v korist mestne zimske pomoči simpatičen mladi delavec Rudolf Kovač. Morebiti je značilno tudi to, da je koncert obiskala tokrat skoraj le mladina, ki pa je zato menda še z večjim navdušenjem aplavdirala mlademu kitaristu, ki je dokazal, da ne obvlada samo tehnično svojega instrumenta, temveč, da igra z globokim čustvom. Zaigral je čez 40 različnih narodnih in ponarodilnih pesmi, nekaj ruskih in plesnih komadov ter koračnic. In kljub temu je moral nekatere med njimi še ponoviti.

m Velikodušni dar. Odvetnik dr. Josip Novak je naklonil Protituberkulozni ligi v Mariboru 500 dinarjev iz neke pravde. m Zveza Maistrovih borcev sklicuje za 5. t. m., ob 20. v vseh prostorih restavracije g. Senice tovariški sestanek. G. predsednik bo referiral o zadnjem obisku pri merodajnih ministrih.

m Zadržno predavanje v Studencih. V sredo, 5. t. m., ob 19. bo predaval v prostorih Ljudske univerze v deški ljudski šoli g. Ciril Hočvar: »Ali je mogoče družabni red na zadrugi osnovi. Vabljeni so vsi zadrugarji, da se predavanja udeležijo.

* Občni zbor Sok. društva Maribor-matica je radi koncerta Glasbene Matice preložen na četrtek, dne 6. marca t. l., ob pol 20. uri.

m Ljudska univerza v Mariboru. V ponedeljek, 10. marca, priredi Ljudska univerza proslavo 100letnice smrti Petra Iljiča Čajkovskega. O delu in življenju velikega skladatelja bo predaval g. dr. Dragotin Cvetko, njegove skladbe pa bo izvajal na klavirju rektor Glasbene akademije g. Anton Trost. Predprodaja vstopnic pri ge. Zlati Brišnik.

m Opozarjamo na nocojšnji plesni večer, ki ga priredi talentirana plesalka Marla Pavlinova ob klavirskem spremljevanju znanega pianista prof. Marijana Lipovška.

m Zlato ovratno verižico z zlatim obeskom je našel v Razlagovi ulici dijak Franc Knehtl iz Tyorniške ulice. Lastnik dobi verižico na uradu za najdene predmete pri predstojništvu mestne policije.

m Nekli motociklist je povozil včeraj na Frankopanovi ulici 22 letno delavko Ljudmilo Soklirovo iz Maribora, ki so jo prepeljali v bolnišnico s poškodbami po obrazu in z zlomljeno roko.

* Sokolsko društvo Maribor-matica vabi članstvo na redni letni občni zbor, ki se vrši v četrtek, dne 6. marca, ob pol 20. uri v Sokolskem domu (Aleksandrova c.). V slučaju, da občni zbor ob določenem uri ni sklepčen, se vrši isti pol ure kasneje ob vsakem številu članstva. Zdravo!

* Olepševalno društvo za Magdalensko predmestje v Mariboru vabi svoje članstvo na redni občni zbor, ki se vrši v četrtek, dne 6. marca 1941, ob pol 20. uri v klubski sobi hotela »Mariborski dvor«. Če bi občni zbor ob določenem uri ne bil sklepčen, se vrši eno uro pozneje drug občni zbor, ki bo sklepal ob vsaki udeležbi. Odbor.

* Dospeli so novi modni časopisi (žurnali) in revije za spomlad in poletje, v veliki izbiri dobite v TISKOVNI DRUŽBI, Cankarjeva ulica 1.

* Trdo kožo in kurja očesa odstranimo brez bolečin, »BATA«, Maribor.

* Kupim zlato po najvišji dnevni ceni. O. Kiffmann, Aleksandrova c. 11.

Državna razr. loterija

GLAVNO ZREBANJE RAZREDNE LOTERIJE

16. dan glavnega zrebanja			
Din 50.000.—	65294		
Din 30.000.—	30257 57473 85852		
Din 24.000.—	30932 41386		
Din 20.000.—	13302 92134		
Din 16.000.—	47832 57419 80018 83707		
	99127		
Din 12.000.—	3700 22434 26705 57825		
	59497 92201		
Din 10.000.—			
8276 9298 16886 16970 31320 43826 46103			
62835 68470 69215			
Din 8000.—			
1574 5725 24005 45029 52439 56839 59459			
89759			
Din 6000.—			
4212 4591 11865 25588 28343 40839 51878			
74710 77859 92659 94578			
Din 5000.—			
9566 28251 28952 29222 30934 59069 64030			
82792 84657 84926 94230			
Din 4000.—			
7029 11587 21014 24376 26512 30379 37196			
38872 54965 62177 52199 56669 59381 61805			
66202 68091 69185 77440 80355 81270 84389			
94855 98771			

(Brez jamstva.) Nadalje je bilo izžrebanih še veliko števil dobitkov po din 1000.—.

Vsi oni, ki so zadeli dobitke v naši kolekturi, naj predložijo srečke takoj v izplačilo. — Nove srečke so še na razpolago.

Pri nas kupljena srečka štev. 7.029 je zadela dobiček din 4000.—.

Bančna poslovalnica BEZJAK, Maribor, Gosposka ulica 25 (tel. 20-97)

m Nočno lekarniško službo od 1. do vključno 7. marca bosta vršili lekarna pri sv. Antonu, Frankopanova 18, tel. 27-01, in lekarna pri Mariji pomagaj, Aleksandrova 1, tel. 21-79.

Narodno gledališče

Torek, 4. marca, ob 20.: »Plesni koncert Marte Pavlinove«. Red A.

Sreda, 5. marca: zaprlo. (Gostovanje v Celju).

Četrtek, 6. marca, ob 20.: »Sumljiva oseba«.

Za igralski mirovni sklad.

Za igralski mirovni sklad se uprizori v četrtek zelo zabavna Nušičeva komedija »Sumljiva oseba«. Ker se »Sumljiva oseba« najbrže to pot poslovi od letošnjega večernega repertoarja, je pričakovati, da si jo ogledajo vsi, ki je še niso videli, ker obenem koristijo tudi dobri stvari. Veljajo znižane cene.

CELJSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 5. marca, ob 20.: »Sumljiva oseba«.

Gostovanje mariborskega gledališča.

Kino v Mariboru

* GRAJSKI KINO. Danes prekrasen film »Brez okovja«, film naravne lepote Italije. Olga Čehova in Brigita Horney.

* ESPLANADE KINO. »Čarovnik iz Oza«, glasbeni tehnikolor film, v katerem sodeluje 120 glasbenikov in pevski zbor s 300 palčkov. Film sa staro in mlado!

* UNION KINO. Do četrta francoski film »Ona in njil 7« z Vero Korene in Fernand Gravey.

VOKALNI KONCERT

GLASBENE MATICE

v sredo 5. marca 1941

ob 20. uri v

Sokolskem domu

Predprodaja vstopnic v knjigarni Koren, Gosposka ul., tel. 29-41.

Film

Prvi ruski film v prirodnih barvah

»SOROČINSKI SEJEM« PO GOGOLJEVI POVESTI

Doslej so bili Američani mojstri barvnega filma in so to filmsko tehniko ljubosumno čuvali. Zato pa je ves filmski svet bolj presenetila vest, da so Rusi po dolgoletnih preizkušnjah ustanovili laboratorij za izdelovanje filmov v prirodnih barvah in da so z uspehi Američane celo prekosili.

Za svoj prvi veliki film v prirodnih barvah so Rusi izbrali genialno humoresko »Soročinski sejem«, delo nesmrtnega avtorja »Revi-zorja«, »Mrtvih duš« itd., Nikolaja V. Gogolja. Pisec je hotel s svojo humoresko »Soročinski sejem« ironizirati praznovanje kmetov. Filmu daje posebno književno vrednost dejstvo, da so reproducirani točni in originalni dialogi iz Gogoljeve povesti. Film je dal tudi nekaj, česar knjiga ne more, namreč glasbo. Filmsko glasbo je skomponiral ruski glasbenik Stoljar,

ki je dober poznavalec ruskega in ukrajinskega narodnega melosa. Znani ameriški kritik, ki je videl ta film na Kitajskem, je dejal, da je »Soročinski sejem« parada Rusije zaradi prekrasnih pesmi in plesov.

Poleg ruskih pesmi in plesov je v filmu tudi več originalnih ruskih ciganskih pesmi. Neponarejen Gogoljev humor je prav tako izvrstno ohranjen v filmu kakor v pisani besedi, redko v kakšnem ruskem filmu, so v »Soročinskem sejmu« vse kreacije hudožestvene. Tipi ukrajinskih mušikov, prekrasni rasni tipi ruskih ciganov in cigank so tako originalni ruski in slovanski, da prištevajo kritiki omenjeni film med klasične ruske filme. Zrežiral ga je ruski mojster Nikolaj Ek, režiser filma »Pot v življenje«.

Kako je William Powell postal filmski igralec

William Powell spada v vrsto tistih filmskih igralcev, ki so ustvarili največ filmov, kar dokazuje njegovo veliko sposobnost in ogromno popularnost. William Powell se je rodil v Pittsburghu v družini, ki je živela v urejenih

WILLIAM POWELL

meščanskih razmerah. Vpisal se je na visoko šolo v Kansasu Cityju. Kakor vse visoke šole, tako je imela tudi ta svoje amatersko gledališče. Ta je bila odločilna za nadaljnjo usodo mladega Williama Powella. Velik uspeh, ki ga je dosegel v amaterskem gledališču, je povzročil, da je opustil pravni študij ter se posvetil gledališču. Ker je bila šolnina v

newyorški akademiji dramske umetnosti zelo visoka, je bil Powell prisiljen stopiti v službo neke telefonske družbe, kjer je zaslužil mesečno 50 dolarjev. Vse to pa je bilo za njegovo umetniško izobraževanje premalo. Zato je naprosil neko svojo bogato teto za večje posojilo, ki mu je omogočilo šolanje na akademiji dramske umetnosti. 13 let kasneje je William Powell vrnil posojilo, ko je dobil prvo večjo vlogo pri filmu. Bilo je to leta 1921, ko se je pričela Powellova filmska kariera. Igral je v glavnem detektivske vloge. Potem je stopil v službo MGM, kjer je snemal prvi film »Črna senca«. Tedaj je dosegel velik uspeh v »Maškaradi«, v katerem je nastopil z Luiso Rainerjevo. Odveč bi bilo naštevati vse njegove filme, ki jih je precej in ki so z malimi izjemami vsi zadovoljivi.

SHIRLEY TEMPLE DAROVALA SVOJE IGRAČKE

Nedavno je podarila slavna filmska ljubljanka Shirley Temple svoje lutke in igračke neki otroški bolnišnici v Los Angelesu. Mali bolniki so navdušeni nad lepimi stvarmi, katere je dobivala Shirley ves čas svoje filmske kariere iz vseh krajev sveta.

70 LET IN PRI FILMU

Letos je slavila 70 letnico sodelovanja pri film Josipina Dora, ki igra eno izmed glavnih vlog v novem Zarah Leandrinem filmu »Pot v svobodo«. Dora je prvič nastopila na gledališkem odru kot petletna deklica v nekem dunajskem baletu.

Slavni režiser o filmu »Alcazar«

Veliki italijanski režiser Augusto Genina pravi o filmu »Alcazar« med drugim tudi: »Ako sem se odločil, da v filmu ponovno oživim strašne, pa tudi velike dneve Al-

HEIDEMARIE HATHEYER V FILMU »JASTREBICA«

cazarja v Toledu, sem se zavedal, da je to težka in delikatna naloga. Ko sem izdeloval ta film, sem moral obuditi vojne in zgodovinske doživljaje, moral sem podčrtati tudi človečanski moment tega grandioznega epa, pri vsem pa paziti, da ne izmalim legende in zgodovinskih resnic. To nalogo pa mi je olajšala prisotnost žena in otrok v Alcazaru. Spet sem hotel oživeti v filmu življenje 500 žena in 80 otrok, ki so bili zoprti v temnih kletih. Hotel sem prikazati njihovo trpljenje, nade in radosti, tragiko čakanje teh mas brez svetlobe in zadostnega zraka, ki so bile vedno v dotiku s smrtjo in Bogom. V vrtincu burnih dogodkov, ko se izgublja zaupanje do vsega človeškega, se ustvarja neomejena vera v Boga. »Samo Bog nas lahko reši!« so govorile žene, ko je izgledalo, da je že vse izgubljeno.

ZIDOV DANCINGA »LA CONGA«

v Hollywoodu so okrašeni s slikami slavnih filmskih starov, med katerimi se najbolj odraža nenavadno efekten portret Linde Darnell, ki jo kaže kot mlado špansko seniorito v enem izmed njenih najnovejših filmov.

JUDY GARLAND

Sport

Tek čez drn in strn

SK Železničar bo priredil v nedeljo, 9. marca, tek čez drn in strn s startom in ciljem v Špesovem selu. Zbirališče tekačev je na stadionu, start bo ob 10. Proga je dolga 2 km ter teče po ravnini in skozi gozd. Pravico sodelovanja imajo verificirani in neverificirani člani sportnih klubov in telovadnih društev ter vsi prijatelji telesne vzgoje, ki so starejši ko 16 let. Tekmovalci bodo razdeljeni po kategorijah. Prijave sprejema tajništvo SK Železničarja do 7. marca, tam se dobe tudi podrobna navodila.

NEDELJSKE SMUČARSKE TEKME

pri Seniorjevem domu je počastil s svojo navzočnostjo tudi inž. Lenarčič iz Josipdola, ki je za tekmovalce poklonil dve krasni darili. Navzoč je bil tudi drugi mecen naših smučarjev tiskar Lojze Strašnik, ki je razpisal posebno lepo nagrado za najbolje plasirano moštvo.

s. Srbska liga: Bask — Jugoslavija (J) 1:2, Jedinstvo — Gradjanski (S) 2:0, Vojvodina — Jugoslavija (B) 1:1, Zak — BSK 2:3, Bata — Slavija (S) 3:1.

MALI OGLASI

do 20 besed stanejo z davkom vred 15.— din. Vsaka nadaljnja beseda 1.— din. Kdor išče službo, plača za tak oglas namesto 15.— din samo 12.— din. Mali oglasi za ženitve, dopise, posest, trgovsko in obrtno reklamo na stanelo namesto 15.— din 20.— din. Vsaka nadaljnja beseda v teh oglasih stane 2.— din. Za pisemne odgovore glede naslovov v malih oglasih znaša posebna pristojbina 3.— din, kateri znesek je treba priložiti v znakah. Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu. Pri pisemnih naročilih se lahko plača v znakah. Za vse male oglase, če so debelo tiskani, velja dvojna tarifa.

SLUŽBO DOBI

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din

POSTREŽNICO

skromno, starjšo, išče obrtnik. Prednost blizu stanovanja, za trikrat tedensko 2 ure popoldne. »Rapid«, Meljska 1 23563-2

FRIZERKA

samo prvovrstna moč, dobi takoj stalno mesto. Salon Knez. Ulica kneza Kocila 24. Maribor. 23575-2

Službo dobi

FRIZERKA

katera gre na deželo. Hrana, stanovanje v hiši, plača in nastop po dogovoru. Robert Hartman, Prevalje. 23574-2

SLUŽBO IŠČE

do 20 besed 12 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din

KUJARICA

stara 22 let, razume vsa hišna dela, išče službo Nastopi takoj. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »St. 118«. 23572-3

VAJENCI-(KE)

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din

Sprejem

VAJENKA za trgovino z mešanim blagom. Prednost železničarjevi sinovi. Ponudbe poslati na ogl. odd. »Večernika« pod »Priden in ubogljiv«. 23571-4

STANOVANJE ODDA

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din

DVOSOBNO STANOVANJE z uporabo vrta se odda. Kejžarjeva 4. Vpraša se Askerčeva 7. 23552-5

Lepo sončno STANOVANJE soba in kuhinja, s pritliklino, oddam s 1. aprilom v novi hiši v Studencih, Simon Jenkova 34. 23563-5

Odda se ENOSOBNO STANOVANJE mirni stranki. Maribor, Pobrežje, Cvetlična 6. 23560-5

ENOSOBNO STANOVANJE oddam s 1. aprilom. Gajeva ul. 4. Maribor. 23558-5

PREHRANA

to 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din

Sprejem gospoda na HRANO IN STANOVANJE Koroščeva 6-11/8. 23553-7

SOBO ODDA

to 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din

Oddam PRAZNO SOBO Kremljeva 2a, Melje (vhod s Trdinove). 23559-8

OPREMLJENA SOBA

se odda, tudi s hrano. Maribor, Montova 9. 23567-8

Oddam 2 ali 3 osebam SOBO S ŠTEDILNIKOM Pobrežje, Aleksandrova c. 31 23551-8

SOBO IŠČE

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din

SOBO S ŠTEDILNIKOM in posbnim vhodom v centru, iščeta dve solidni gospodini. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 23565-9

POSEST

do 20 besed 20 din. vsaka nadaljnja beseda 2 din

Lepo urejeno POSESTVO v bližini Maribora, z vinogradom, sadonosnikom, travnikom, njivami in vrtom se proda za 90.000 din. Gobeč, Koroščeva ul. 7. 23564-11

Prodajam STAVBENO PARCELO za dvonadstropno hišo v Vrtni ulici. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Sončna lega«. 23561-11

Lepa STAVBENA PARCELA za veliko hišo in gospodarsko poslopje, 2 stanovanj, 145.000 din. — Hiša z delavnico, stanovanjem, vrtom, 120.000. »Rapid«, Gosposka ul. 28. 23577-11

Proda se PARCELA 1000 m². Zg. Radvanje, Delavska 43. 23554-11

HIŠA

enostanovanjska, ugodno naodaj pri radio postaji Težno. Vprašati v trgovini preprog Tomčesin Franjo. Maribor, Glavni trg 26 23550-11

Frizerski salon »Pavla«

Trajni kodri samo pri Pavli, specializirane brez vodne ondutacije, 6 mesečna pisarna garancija. Najmodernejši salon. Najboljša posrežba po nižjih cenah.

Salon »Pavla« Koroška 9

POZOR! KOSTANJEVE STEBRE IN PREČNICE za vrtove poceni dobite pri Ignac Vivoda, Ruše 79. 23573-11

STROJI

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din

»SINGER« ŠIVALNI STROJ za krojače, malo rabljen, se proda. Stritarjeva ulica 16/a. 23569-14

ŽENITBE - DOPISI

do 20 besed 20 din. vsaka nadaljnja beseda 2 din

GOSPODIČNA želi iskrenega prijateljskega z dobrosrčnim, samostojnim go spodom za skupne nedeljske izlete v hribe. Dopisi samo s sliko na oglasni oddelek »Večernika« pod »Gentleman«. 23570-19

OBVESTILA

do 20 besed 20 din. vsaka nadaljnja beseda 2 din

ZADRUGA »NAŠ DOM« ima danes pri Povodniku v Jurčičevi ulici ob 19. uri javno odobrovo sejo. Predsednik: Korošec. 23576-26

IZGUBLJENO

do 20 besed 15 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din

Izgubila se je damska ZAPESTNA URA

Posten najditelj naj jo proti nagradi odda na ogl. odd. »Večernika«. 23556-27

Mlada, popolnoma bela ANGORA MAČKA se je zgubila na Meljski cesti št. 23. Najditelj naj jo odda proti nagradi v pekarni L. Genzker. 23555-27

Čitajte »Večernik«

Od Morave do Save od Donave do Drave proti kašlju vzemi

Karamele Rave

Zavojček din 5.- v apotekah

Oddajte

MALE OGLASE

za sobotno-nedeljsko številko »Večernika« čimprej v tednu, najkasneje do

petka 1/2.7. zvečer,

ker so do tedaj oddani mali oglasi brez posebne pristojbine in zato cenejši, kakor v soboto do 9. ure dopoldan oddani.

»VEČERNIK«

Oglasni oddelek.